

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూన్ నెల 7-వ తేది గురువారము

No. 58

సంపుటము ౧౦

ఈ రోజు దారి నా మ సంవత్సరము, అధిక శ్రేష్ఠమాస బహుళ అష్టమి ౮.

సంచిక ౫౮

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశ్రద్ధమాదినిగల మాయమందుగాదు. పిలువమందులవలన మోసముగలుగను. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను తెలిసింది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

MACHINERY MARSHALLS

625

మెషిన్‌రీ-మార్షల్సు

ప్రయాచేయటకగు వ్యయము తగ్గినందున మావద్ద ప్లాకులో సిద్ధముగానున్న ఈ దిగువ తెలుపబడిన మెషిన్‌లు తగ్గుదలధర ప్రకారము యిచ్చుటకు వీలు గలదు.

ఆవిరియంత్రములు, బాయిలర్లు, లోకోమొటార్లు, స్టాక్సు మెషిన్‌రీ, రోడ్డు రోలర్లు, పోర్టులలో ఎంజిన్‌లు (ఆవిరి లేక చమురు ఉపయోగించబడు), ట్రాక్టర్లు, ఎంజిన్‌లు, క్రూడు ఆయిల్, కిరఫనాయిలు ఎంజిన్‌లు, ఆయిల్ లోకోమొటార్లు, స్టాక్సు ఫోర్డ్ పిండియంత్రములు, ఇన్ విన్‌సిబిల్ సెంటిఫ్యూగలు పంపులు, సూయేజి పంపులు మొదలగు అన్నిరకముల పంపులు. పెట్రోలు ఫైరుయంత్రములు, దుంపలుకోయు మెషిన్‌రీ, పలువిధములైనాను

పలకలు మున్నగునవి కోయు మెషిన్‌రీ, ఆయిల్ మిల్లింగు అంకు రిఫైనింగు మెషిన్‌రీ, మోటారు నాట్టిలు, డిస్ ఇంటిగ్రేటరులు, ఆహారమును తయారుచేయు యంత్రములు, శ్రేష్ఠతరమైన ఎంగల్ బర్లు బియ్యపుయంత్రములు, అన్నిరకముల వినకట్టలు, అన్నిరకముల పంపులు, మార్వెల్ డ్రీల్ చక్కులు, శాండర్సన్ ఆయిల్ ట్రాక్టర్లు మొదలగునవి మావద్ద నున్నవి.

చిత్రవిచిత్రపు యంత్రముల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. మీకు కావలసిన యంత్రములను పంపుడు, మంచిసలహా నొసంగెదము.

MARSHALL SONS & Co (India) Ltd.

9 SECOND LINE BEACH MADARS.

AND AT

CALCUTTA, BOMBAY, LAHORE, COIMBATORE, BEZWADA & TANJORE.

నోటీసు

మద్రాసులోను, యితర జిల్లాలలోను ఈగువ తెలుపబడిన కాన్స్టిట్యూయన్సీలకు ఓట్ల నిర్వహణకి ఉపవలసిన యోగ్యతలుగలిగి

1. ఇండియన్ కామర్స్ కాన్స్టిట్యూయన్సీ—లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ
2. మహమ్మదన్
3. నాన్—మహమ్మదన్

మద్రాసులో కాపురమున్నట్టియు, మద్రాసునందు ఓట్లనిచ్చు అర్హతగలిగి యితరజిల్లాలలో నున్నట్టియు వారిపేరులు రిజిస్టరు చేయించుకొనగోరినచో ఇందులో చేర్చబడిన ఫారమునందు వారి యోగ్యతలను విశదముగా వ్రాసి పదరుఫారములను 25-6-1923 తేదీలోగా మద్రాసు కలెక్టరు గారికి పంపవలెను.

క్రతి కాన్స్టిట్యూయన్సీలో ఓట్ల కుండవలసిన అర్హతలు 7-9-1920 తేది ఎక్స్ప్రెస్సినో ఫోర్టునెంటు బార్ని గజెటునందు ప్రచురించబడిన 767 ఎఫ్ 27-6-1920 తేదీగల గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా నోటీసునందు గలవు.

వారు చెల్లించు ఆదాయపుపన్నును అనుసరించి ఎల్క్వరులుగానుండుటకు తమ అర్హతగల దని తెలుపువారు గడిచిన సం॥ రమలో వారు చెల్లించిన ఆదాయపుపన్ను మొత్తమును, ప్రస్తుతము చెల్లించవలసిన మొత్తమును తెలుపుచూ రిజిస్ట్రేషనునిమిత్తమై దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

వృత్తి పన్నును చెల్లించునట్టివారు దరఖాస్తును పంపినచో ఖర్చులు యేమాత్రము పుచ్చు కొనక ఉచితముగా స్టెంప్ టెక్టు ఆఫ్ అసెస్మెంటును పరఫరా చేయవలసినట్లు ఇన్ కమ్ టాక్సు ఆఫీసరు ల దరికిని సర్కారువారిచే ఉత్తరువు పంపబడియున్నది.

లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ ఎల్క్వరల్ రోల్స్ ఆఫ్ కాన్స్టిట్యూయన్సీలో నమోదు చేయబడుటకు ప్రీలగుగాడ అర్హతగలరు. కానిసిల్ ఆఫ్ స్టేటు కాన్స్టిట్యూయన్సీకి మాత్రము ప్రీలకు హక్కు లేదు అని అందరును కొనవలెను.

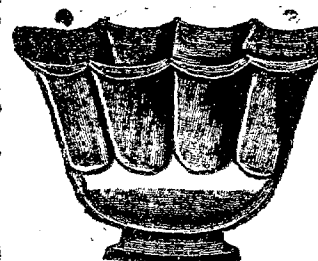
1	2	3	4	5
పన్ను చెల్లించువారి పేరు ఇండియన్ ఫర మా లేకకంపెనియా	విలాసము	తండ్రి పేరు లేక కర్నవాన్ ఆఫ్ ది అసెంబ్లీ లేక ఫరమ్ లేక కంపెనీ, లేక ప్రీలవిషయములో వారి పెనిమిటి తరపున ప్రతినిధి	వృత్తిపన్నును చెల్లించ అర్హతయున్న వారికి వచ్చువరుంబడి, వ్యాపారము వల్ల లభ్యమైనది లేక మరీ యే మార్గముగా లభ్యమైనది. యే మే మూలముగా లభ్యమైనది ప్రత్యేకముగా తెలుపవలెను.	సంస్థానము, భూస్థితి మొదలగు విషయములలో ముఖ్యమైన యోగ్యతలు అనగా సంవత్సర ఆదాయము, మాలిఖానా అలవన్సు, లేక పన్ను మొదలగు ప్రత్యేకముగా తెలుపవలెను.

మద్రాసు కలెక్టరు ఆఫీసు }
1-6-1923

వి. ఆర్, కాపు, కలెక్టరు ఆఫ్ మదరాసు,
అందు రిజిస్ట్రేషను ఆఫీసరు.

1842 బిడ్డలకు (5)

అన్నప్రాసన, జన్మదినము జరుగు సమయములందు కావలసిన గిన్నెలు, చిన్న తట్టలు, కంచములు మున్నగునవి

మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి. ఇవిగాక పలురకముల సీమవెండి బంగారు నగలు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. తయారులో లేనివి అక్కరిచ్చిన అతి త్వరితముగా చేసి యివ్వబడును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురసామిశెట్టి కంపెనీ
25, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వాంఛలన్నిటికిని వాడతగినది. 250-3000 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

(505) మీ కస్తూరిమాత్రలను చలబద్ధము, జ్వరము, జలుబు మొదలగు వ్యాధులకు వాడితిని ఆహ్వానమైన గుణము కలిగినది. ఈ వ్యాధులకు కస్తూరి మాత్రలకంటె మించినదేదియు లేదు. ఎమ్. వి. ఆస్పాతావు, ఆసి స్టంట్లు నూతన్ లెన్ డెంటు వాయల్ పాడు, చిత్తూరుజిల్లా

(506) నేను మీవద్దనుండి తెప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు మిక్కిలి శృష్టికరముగా పనిచేసిరి. జ్వరము, దగ్గు కడిసెను పీటిని రిక్షక కడుచ్చును. దయచేసి మరల 12 బుడ్లను పంపగోరెదము. ఎమ్ రామరావువాయల్ పాడు, పల్లె ఎలమంచిలిగూడెం, కారికాల్.

వృష్యరాజరసాయనము:—అన్ని విధవ్యాధులచే లిగిన బలహీనుల రక్తక్షీణత, ఆరుచి, కడుపులోమంట, మూత్రవాళము లందు మంట, మూత్రము సరిగా పోవండుట, అశుష్ణము మొదలగు వాటిని తప్పక కుదిర్చి, నుంచురక్తమును, కాంతి, బలము నిచ్చును. రు. 2 లు ఔషధములు కొనువారికి మా శ్రీ రాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలండరు ఇనాం

బ్రాంచి, నెం 331, లి. బుశెట్టివీధి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు.
(8) వాళ్ళపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారాధువైద్యశాల, మైసూరు.

సమాధానతీర్మానము

హరదయాలు నాగుగారు

దాసుగారు ఆధ్యక్షత వహింపరలెను తీర్మానమును ఎవరును అనుకరింపకుండనే దాసుగారు రగ్రాసనమున నూర్చుండి రని నేను వా. పూయలో నుభవ్యసింహగా అది నిజము కాదని సత్యమూర్తిగారు తెలిపిగాని నేను చాలవంది స్థాయిసంఘం సభ్యులను అడిగియే అటుల నడిపితిని. నే నాభ్యంత్ర అటుల నడిపినపుడు స్థాయి సంఘసభ్యులు కలుపు రచటగూడ నుండిరి. నేనన్నమాట నిజముకాదని నిద్రాసనత్రయం ద్వారా దుబావు పరుచుకరకు నేనుకర్తుకరమకొనవలసిన బాబూ హరదయాలు నాగుగారు కలత్రాకుండి వ్రాసిరి.

ప్రిన్సిపాలు కవాబాగారు

నన్ను భారతీ కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ్యునిగా ఎన్ను కొనిరి. నన్నొక కార్యకర్తగాను నియమించిరిగాని నేను విద్యావిషయమునగట్టికృషి చేయుచున్నాను నాన రాజకీయము లందు వీక్షగా పనిచేయువాలనుగాన నేనీ యుద్యోగమున కంగీకరింపవలసి అభిప్రాయ మహమ్మదీయజాతీయ విశ్వవిద్యాలయము ప్రిన్సిపాలు కవాబాగారు భారతీ కాంగ్రెసు సంఘమునకు వ్రాసిరి.

బాబూ రాజేంద్రప్రసాదుగారు

గతంలో జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభలో కానవసభలకు వెళ్ళవలెను తీర్మానమును అంగీరించుచు 800 మందియును తిరస్కరించుచు 1600 మందియును ఓటులు యిచ్చిరి. బాంబాయిలో జరిగిన స్థాయిసంఘసభలో అంగీకరించుచు 96 మందియును తిరస్కరించుచు 71 మందియును ఓటులు యిచ్చిరి. ఆవసర కాంగ్రెసు మహాసభలో ఎన్నికలకు నిలువగూడదను తీర్మాన ముమోదించబడినచో నామా తీర్మానమునకు బట్టలము కావని ఈ 96 గురిలో 84 గురు తెలిపిరి. క్రతి మాటలగు 71 మందియును యిచ్చుచు కాంగ్రెసుకు విధేయులుగానే యున్నారు. ఇకనుండు కాంగ్రెసు మహాసభలో కానవసభలకు వెళ్ళవలెను తీర్మాన ముమోదించబడినచో మేము విధేయులముగానే యుండుమని వీరు తెలిపిరి. జేతమున కాంతిని సంయోగమును కలిగించుటకే, గతంలో కానవసభలకు వెళ్ళగూడదను తీర్మానము నామోదించిన వారిలో కొందరుగూడ నిపుడీసమాధాన తీర్మానమున కనుకూలముగా ఓటులు యిచ్చిరి ఇట్టి కరస్పొండులో స్థాయిసంఘ తీర్మానము కేవలము మోసమువలెనేగాని అది సమాధాన మన ఓటులేదు. అది కవిత్వమని నుడువరాయ. ఇపుడీ తీర్మానమును నే నొక్క పాక్షకుడు చున్న వారందరును అది తమకు ప్రతికూలముగా నుండినచో దానిని పూర్తిగా నిరసింపియే యుండురు.

“మీరు కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు విధేయులు కావలను. మీరు దానిని నిరసించి శాసన సభలకు నిలువుడు” అని దాసుగారు చెప్పినపు డతడు జేతక్రొహికానివో

“మీరు స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానమును లక్ష్యంచేయవలను. కాంగ్రెసు మహాసభవారి తీర్మానమునే అనుసరింపుడు”

అని చెప్పిన రాజగోపాలాచారిగారు మాత్రమెటుల జేతక్రొహులగుచిరో నే నెక్కవలకున్నాను.

అని యిదివరకు భారతీ కాంగ్రెసు సంఘసభాసకార్యదర్శిగానుండి మొన్న బాంబాయిలో రాజీనామా నిచ్చిన బాబురాజేంద్రప్రసాదుగారు ప్రకటించిరి.

శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారు

ఇది సమాధానముగాను ఒకవిధమగు చిన్న సవరణ. దీనిన అన కాంగ్రెసు పక్షమువారి సిద్ధాంతమునకు భంగమును కలుగ లేదు స్వరాజ్యపక్షమువారికి ప్రతిఘటనము రాలేదు. జేతమున మహావిదవము కలుగుటకు కారణములైన కాంగ్రెసు కక్షలను తొలగించుటకు యీ సమాధాన చర్యవసరమైనది. ఇది కుదరని వో ఏమనియు సాగకుండును.

రాష్ట్రీయ వాచకులలో నెలకొన స్థాయిసంఘతీర్మానమునకు అవిధేయతను చూపినను కొంత సహేతుక మగునేమి గాని అభిలభ్యారతి వాడుకులుగా భావింపబడువారిలో కొందః తమ వాద్యతను మరచిపోయి యటుల వాడేమింతుట కలుల సాహసించుచున్నారో నే నెరుగవలకున్నాను. మధ్యతక్ష మేమియును కాంగ్రెసులో లేనేలేదు. స్వాతంత్ర్యమును గోరి నిజమబద్ధమును విధేయతా పూర్వక మగు న సహానుభూతియు సంగీకరించువారిపక్ష మొకటియేకదని గోరేనిదనిగారు నడిపిరి (ఆ. ప్రెస్)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘటితానము

“జన్మభూమి” సంపాదకీయాభిప్రాయములు

బాంబాయిలో సమాధానముయందే చర్చ జరిగినపుడు స్వరాజ్యపక్షమువారు యెట్టి అనుగ్రహమును కోరియోందో తెలుసు. అది పొరువముగ నున్నది. సి.ఆర్. దానుగారు చర్చ ముగించుచు గావించిన యంతర్వాదములను అధిక సంఖ్యాపక్షమును మరింత విజ్ఞప్తియొనరించు నేరమునందేను. అప్పుడు కరు గారు అసహాయాద్యమును తీవ్రముగ నూహించుటలను సమాధానము కాంతి కరుగలేని కోరికవలన నయ్యవచ్చును. కొన్ని లెక్కనోయిన విషయములను అప్పుడు కారులు చర్చించిరి. సమాధానమున కనుకూలముగ వోట్లు కలిపి చిరి. కావున స్వరాజ్యపక్షమున కేమియిచ్చినను దానిని అధిక సంఖ్యాపక్షము పూర్వపక్షముల యంతర్జాతీయ సంఘాటముగ యోచించియుండునని తెలిసికొనవలయును. దయాధర్మములు మాటగాని, బోధార్థము మాటగాని, అనుగ్రహము మాటగాని యేమియును లేదు. ఈ విషయములో మనమేమో గొప్పగ ఆశక్తివించితిమను భావముందే రాదు. మనము దుష్టులమైతిమని, అదుర్పులకమునా దార్శనముంటిమి. కంచలముగ నుంటిమని, అచంచలమున సద్భారముంటిమి. దుష్టులమైనను, బలవంతులమైనను, కంచలమైనను, దృఢధర్మములమైనను చేసినచేమోచేతిమి. ఇప్పుడు బాంబాయిలో జరిగిన విషయములను పరిశీలించి లాభములేదు. బాంబాయి జేతనంతకును బెజువలసిన హెచ్చరిక, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమేమి చేసినను, కండ్లు పూర్తి కరె కు కొనియే, విరుద్ధమును దిశ్యుత్పత్తితో చేసినదియే. బాంబాయి తీర్మానములను, జేతనములకు సద్భారమును చూరగొనుట యేగాక, కొన్ని వోట్లు తిరస్కరముగ నిర్ణీతములు నూడ మా రియుల వ్యక్తముగాగలదు.

సమాధాన తీర్మానమునందలి పదబాలమును జేతనముగ నుంపగోరెదము. అందు రెండుభాగములు గలవు. ప్రథమమున ప్రభుత్వకానసభల ఎన్నికలలో పాల్గొనుట కనుకూలముగ కాంగ్రెసులో తృప్తిపాటుమున్నది ని ఆ తీర్మానము విశేషము. జేతనము యిందుకు కాంగ్రెసు వాడులలో కలిగిన విశేషములను కాంగ్రెసుయొక్క బలము కన్నది అంగీకరించుచున్నది. కావున అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము కాంగ్రెసు నందు విశేషములు లేక తుల్యములుగా పరిశీలించు యంతరమున రిలించుచున్నది. ఈ తీర్మాన భాగ మెంతయు యంతయుగ నున్నది. వివరము నుభ్యాసముగలదు. అదియే ముఖ్యము ఆచరణీయభాగము. కావున అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము గలది జేతనమునకే భాగం గావించి నది తీర్మానము పారము కానన సభలపాస్కార ప్రచారమున జేతు వలదని కోరుచున్నది. ఈ తీర్మానము సర్వము జేసిననుటకు గలది కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు భోవలయును. అదిన్న వ్యయముగ తెలియజెప్పుచునే యున్నది. అందు వోటురెవలను అధ్యక్షిగ నుండగూడదనియు, ఎన్నికలలో పాల్గొనగూడదని కావించుటయేగాక, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము, తగిన విధమున జేతనము ఎన్నికలలో పాల్గొనకుండుటను వ్యక్తికరింపవలెనని నూడగలదు. కావునవోట్ల వై నేయలసిన భాగ్యతతోడ అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము నునునూడ విప్లవక్రముగలదు. ఇప్పుడు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము ప్రచారమును జేతుధర్మమును వదలుకొనుటయేగాక, జేతనమునూడ పాల్గొనుట జేయుటను వ్యక్తికరింప భర్మమును విదచాడెను.

ఇప్పుడు యీ సమాధానభావ మింతటితో ఆగియుండు వో స్వరాజ్యపక్ష కర్మకుమేమో యంతరము మిగుల దెలి యును. ఇద్దరు ప్రాముఖ్యమునూర్చిన వారి ప్రతిపక్షములు నూర్చి గుర్తువలయు నూర్చించియున్నది. జనుకర్, శిరాజ్ పాటి మహానుభావులు భిక్షకతప్పని పరియతిములులేదు ఇతను వ్యాప్తిపాటుల నూర్చి నూడ తీవ్రభాషి ప్రాముఖ్యమున్న టుల గాన్నించుచున్నది. బాంబాయి సభలో విట్టల్ భాయి జే. పటేలులేని అధ్యక్షుని కొన్ని ప్రశ్నలపేరము. గాంధీని విడుదలజేయవలెనని తీర్మానము వచ్చునదలస్వరాజ్య పక్షమేమియునో చప్పులలసినదిగ ఆహ్వానించబడినది. ముఖ్య

ముగ కోరికవారి కోరికరింపకున్నయెడల యీ గాంధీ విడుదల తీర్మానమును నూడ తీర్మానించెదమని దానుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ఈ చర్చయొనరినవ వ్యాపకాదవృత్తి శ్రద్ధసీమయి చున్న లానుకూల కాననసభలయొద్దలలో పాల్గొనవచ్చువా యని విట్టల్ భాయిజే.గను.అనియెట్లును నిర్ణయింపలేదు. కాంగ్రెసు అనుసరించుచున్న విధమున వ్యాప్తిపాటులను బహిష్కరింపవలె నన్నయెడల, అనుసంకము నూడ అట్టి తీర్మానమును కష్టములేకుండనే గావించునని అధ్యక్షులు సాక్షేముగ బల్కి ను. కావున మన స్వరాజ్యపక్ష మిరులవలంబింపగోరు దోర్వ్య రహిత అసహాయా ద్యమునకు, దాని అర్థమును పొరములను దానికి ప్రత్యేకముగలవని వ్యక్తముచున్నా.

ఈపరిస్థితులలో యిప్పుడు స్వల్పసంఖ్యాకమైన అధిక సంఖ్యాకము మేము జేయవలెనో స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమము అందు మొదలు కాననసభల ఎన్నికల కార్యమున, రెండవ దౌర్భాగ్యహిత అసహాయాద్యము ప్రజానిక గున్నదో లేదో పరిశీలించి భావించుట యంతయుగ నుండునో లేదన్న అట్టి భావములు బాంబాయి సమాధానమునకు విరుద్ధముగ నుండునా, ఎన్నికలలో పాల్గొన గూడదు, బహిష్కరింపవలె ననుచువారమును జేతుమని మూలము మేము అంగీకరించితిమని గొందరు వాదించెదరు. మరికొందరు బాంబాయిలో సం గీరింపించి, తీర్మానమునందు దెలిపియు విశేషములపొగొట్టు కొని, ఏకోన్మఖముగ జనితయింబయేదని యింత ప్రమాణము తో తీవ్రము వాదించెదరు. కావున స్వరాజ్యపక్షములో తప్పు లవెదకుచు, అందు ఇద్దరు కార్యక్రమము లేదనియు, అది దౌర్భాగ్యహిత అసహాయాద్యముభర్మముతో కులదూరమున ముఖ్యముగ వ్యాప్తిపాటుపాస్కారములో సరికాదనియు, లోకము ల నందు సమాధానభావమునకు విరుద్ధమని వాదించుట తిట్టించును. అట్లాంటి తెప్పిల్ల విషయములు కాలక్రమేణ కచ్చుచుండును. వీనినన్నింటిని పక్కంకు కదటి కరుచుగా సమాజకేమి యుచిరేదని నిర్ణయించుచుండవలెను. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము చాల పెద్దది. మాట్లాడినవ్యక్తుల సమాజక తగుటకు సాధ్యముగాదు.

మాకు జనితయింబా చేయుచున్నారని యెవరూ మీరు తీర్మానకార్యక్రమము పాగింపవలసినది స్వరాజ్యపక్షము ప్ర త్యుత్తర మిచ్చెను. మనమిరుల నూడ జేతనము నిర్మాణ విధానమును విప్రసంజేయవలెనని కోరుచున్నాము. ఇట్లే స్వరాజ్యపక్షమునూడ తననిర్మాణవిధానమును జేతనము విప్రసంజేయట ముఖ్యధర్మమును, యంతయు నైయున్నది. మనమిరులకు మతవారమును ఒకేవట్టునూడ, గ్రామమునకు ఒకే సా రి గాకున్న ఒకటివల నోరైన కెల్లుచును. మీరు మీకుద్దరు మును బోధించుచువును నేను వానిని జేతువలయును, మీరు మీ జేతుమునకు కర్మముల ధర్మము చేతువచ్చువును నేను వా జేతుమునకు రెంటిని నమమాన్వీకరింపవలయును. అప్పుడు రెండు ఒకటయినవల కావ్యవరణము సంభవించునా? ఈ విషయమైననూడ పక్కంకుకదిలి నిర్ధారముజేయవలయును. మనములోచింతి చూచినయెడల యెట్టి ఉదర్పములు, శరద్ధిము, అనసరము లేన్నోకచ్చి పక్కంకుకదిలి ఉధృశుత యోభావము తోనుండి, సమరముగ కార్యనిర్వహణము జేయవలసిన ముందు ను. ఈవిషయముల నొప్పుకొనునెడల బహిష్కార ప్రచారము వాదినేయవలెనని తీర్మానమునకు విరుద్ధముగ సభ్యులను నిచ్చిన పక్కంకు కదిలికర్మము వాదినానియ్యక చేయవలసినది యేమియు నుండదు. ఇట్లు గాతనామా నిచ్చున తిప్పిలసినదే గాక, సమాధానము యేర్పడుటకు సహాయముగ నుండును.

రాజీనామాలు నూర్చి విచారించుటలో అనేకవిషయ ములను తీసుక జేసిరి. సభ్యుల జేతనము వారిని రాజీనామాలు నుంపవలెనుకొనుచు యుద్ధింపిరి. కాని కొందరు వానిని విశ్వాసవిషయముగ జేసిరి. రాజీనామాలునిచ్చి ఆశేతనములెల్లి ననానినై విశ్వాసమును బెల్లుచు తీర్మానము గావించుటకు. వా కేమియును నేరముజేయ లేదనియు, విచారణకు రాతదనియు, వృధగా తిప్పించిరి. కావున తత్కర్మమునట్టి అది నిలించు చుగాని, విక్రసింతుచు గాని తీర్మానింబుటకు సమాధానముగా నిర్ధారములేదు. విధానములో ను అభి ప్రాయము జేతనము అందుట వివరములకు తీర్మానము తీయవలసి వచ్చెను. మేము భవిష్యత్తునందు రానున్న విశ్చితుల గొప్పింటినిచ్చి, నేక మంతకును గల్గు నూతన పరిస్థితుల నున్న వానినే పక్కంకుకదిలి నిర్ణయించవలసినదిగనున్నా.

నూదించితిమి. ఇరుపక్షములవారిని సంఘర్షణము గల్గించుట ముల లోక కిక్కిం గు కమిటి తీర్మాన కర్మ కలసి వచ్చిన పుడు, అవిషయమై సా ను భూత్యాత్మకముగు భావమును నిర్ణయించవలయును. వివాదము లో కచ్చివ వివిధవిషయములను గ్రహించి, యంతయు క్రమము లిక్షించి, మదిరిత కాంతి కనుగుణ్యముగ నది పరిష్కరింపవలయు ను. పక్కంకు కదిలి కాంతి కార్యవిధానమున కనుగ ర్తనముగ నుండవలెనని ఒక్కమాటలో జెప్పవచ్చును. పూర్వపక్షముగా యెలుల ప్లానే నరకు లచివారు వచ్చుట భావ్యము గదా!

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూను 7 వ తేది గురువారము

(1) ధాన్యములు			
దవిరాలు బా 1-కి	రు 45-0-0	మొదలు 55-0-0	వరకు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు	వరకు
మనుమ లేనాల్చి	,, ప 45 గలవి	రు 11-0-0	18-0-0
నెల్లూరి	,, డిటా	,, 14-8-0	15-8-0
డిల్లీ	,, డిటా	,, 14-0-0	16-8-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,,		8-8-0
నవ్వులు	,,	22-0-0	24-0-0
(2) పప్పు ధాన్యములు			
క దులు బస్తా 1-కి 195	రు. 10-8-0	రు 11-0-0	
నెగళు	,, డిటా	,, 10-0-0	11-8-0
పెసలు	,, డిటా	,, 11-8-0	12-0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 12-8-0	15-8-0
ఉలకలు	,, డిటా 164	,, 7-0-0	7-4-0
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు 150-0-0	155-0-0	
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14-0-0	24-0-0	
కొండాపురం నేరునెగళు బా 1-కి	,, 60-0-0	62-0-0	
యితర ప్రజేకము	,, 56-0-0	58-0-0	
నేరునెగళునా గాను బా 1-కి	రు 145	మి.న.నూనె 180	
అనుదము నూనె బా 1-కి		రు 128-0-0	
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-కి	రు 165-0-0	170-0-0	
కురవసుపు	,,	రు 158-0-0	165-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరి) బా 1-కి	రు 90-0-0	105-0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	రు 40,	45	
కాళనాస్తి పాయకట్టు	,,	రు 60,65	
చెల్లము బా 1-కి	రు 40-0-0	50-0-0	
చింతపండు పాతడి బా 1-కి	రు 48-0-0	90-0-0	
,, క్రొత్తది బా 1-కి	రు 85-0-0	42-0-0	
(5) ఇనుము			
కట్టాలు రఖం బా 1-కి	రు 81-0-0	88-0-0	
చదరం	,, 38-0-0	40-0-0	
రవుండు	,, 87-0-0	88-0-0	
(6) లోహములు			
మెడి 100 తులంకు	రు 80-0-0	83-8-0	
బంగారము, తులము 1-కి	రు 24-8-0	25-0-0	
నవరస 1-కి		రు 15.15-8	
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 800-0-0	805-0-0	
రాగి డిటా	రు 860-0-0	865-0-0	
అస్కా చెక్కర బ 1-కి		రు 59-0-0	
(7) కంగులు అలిజలైన			
ఆవు కృష్ణుడు 20 డిక్రీలు	రు 160-0-0	162-0-0	
వోట్టికృష్ణుడు 20 డిక్రీలు		డిటా	
సింహంమార్కు. 20 డిక్రీలు		డిటా	
ఆవుకృష్ణుడు 16	రు 145-0-0	150-0-0	

ఎంజినీరింగు సంబంధమైన

సామాను లన్నిటికీని మాకు వ్రాయండి

BEST & Co. Ltd.

Post Box No. 62, Madras.

అనున్ కొ ఆయిల్ ఎంజీనులు
యంత్రములు పూర్వమున్న భరిత చొప్పున ఎంజీనులను
విక్రయించు కర్తవ్యి గడువు నెనఁదు 12.6.1928 తేది వర
కే తరువాత ప్రస్తుత భరిత ప్రకారము విక్రయించబడును

BEST & Co, Ltd,
Post Box No 63, Madras.

ఫోటో సెంటుజార్జి గెజెటు

జూన్ 5 మంగళవారము

జల్దికాళి.

యస్. జాన్ గారు లాభాని అడివనలు పెట్టినది నియమింపబడింది.

యస్. రంగారావుగారు కడపజిల్లా సెషన్స్ జడ్జి నియమింపబడింది.

కే. పి. లక్ష్మణరావుగారు కృష్ణాజిల్లా సెషన్స్ జడ్జి నియమింపబడింది.

ఆర్. నారాయణస్వామిగారు చిత్రావతి జిల్లా జడ్జి నియమింపబడింది.

జ్యోతిషముకాళి.

సి. పి. గిరిగంగాధర విజయనగరం ఈస్టర్న్ ప్రెస్ అఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ నుండి నియమింపబడింది.

విలియంస్ట్రాట్ బ్రానుగారు ఏజన్సీ డివిజనులో అడివనలు పెట్టినది నియమింపబడింది.

అనంతపురం జిల్లా గుత్తిలో జనరల్ డివిజన్ ఫోటో సెంటుజార్జి నియమింపబడింది.

కర్నూలు జిల్లాలో సీనియర్ మేజిస్ట్రేటుగారి పదవికి నియమింపబడింది.

డాక్టర్ కాకమాను ఉత్తరగూడూరు జిల్లాలో సీనియర్ మేజిస్ట్రేటుగారి నియమింపబడింది.

రెవిన్యూకాళి.

రామస్వామి నుబ్రహ్మయ్యగారు కడప జిల్లాలో నియమింపబడింది.

రెడ్డి వెంకటకృష్ణరావు నాయుడుగారు కర్నూలు జిల్లాలో నియమింపబడింది.

అభివృద్ధికాళి.

సి. భాస్కరరావు నాయుడుగారు విశాఖ జిల్లాలో అసిస్టెంట్ సెక్షనరీ గంజాం చార్జి గూడ నియమింపబడింది.

సి. ఆర్. యస్. విలియంస్ గారు కోయంబూరు ఫోటో సెంటుజార్జి సీనియర్ ఇన్స్పెక్టర్ నియమింపబడింది.

దర్శియ, చాచి. ప్రజ్ఞా చాచిగారు విశాఖ జిల్లాలో ఫోటో సెంటుజార్జి నియమింపబడింది.

ఫోటో సెంటుజార్జి కాళి.

మేజర్ ఫ్రెడెరిక్ జోసెఫ్ సెంటుజార్జి డివిజన్ ఫోటో సెంటుజార్జి సర్దుగాను, రాయపురం అనుభవం నూపరింపబడినందున, వలసపోవువారి మెడికల్ యాంత్రికంగా నూడ పనిజేయుదురు.

వి. పి. కామత్ గారు రాయపురం మెడికల్ స్కూలు నూపరింపబడినందున, నూడ పనిజేయుదురు.

వి. జి. జార్జిగారు కర్నూలు జిల్లా హెల్త్ అఫీసరుగా నియమింపబడింది.

విద్యాకాళి.

ఆర్. ఆనందం పిల్లగారు అనంతపురం కాలేజీ ప్రెసిడెంట్ నియమింపబడింది.

క్రికెట్ కమిటీగారు కంటూరుగారు కుద్రాపాటి ఎమ్మెల్యే కమిటీ సభ్యులలో కడపజిల్లా ఎమ్మెల్యే కమిటీ అఫీసరుగా నియమింపబడింది.

ఆర్. యం. పార్థసారథిగారు కల్వకుంట్ల డిప్యూటీ సెక్షనరీ కమిటీ కమిటీ సభ్యులు.

ఇతరపత్రములు.

ఈజిండ్రి జిల్లా ముఖ్యమంత్రి మార్పులు జేయబడినవి:— జిల్లాలో క్రికెట్ కమిటీగారు కెనాల్ నుండి బరంపురమునకు మార్పుబడింది.

మాద్యమాషి కృష్ణమాచారిగారు పాపట్లనుండి, విజయనగరం (పిన్కల)కు మార్పుబడింది.

కొండపల్లి కృష్ణస్వామిగారు బరంపురమునుండి గుడిపాడుకు మార్పుబడింది.

కుంభకోణం గోపాలస్వామి సారంగరాజు అయ్యగారు ఇతరపత్రమునుండి కందూరుకు మార్పుబడింది.

స్త్రీల యారోగ్య భూషణము

II

అంజనము-కాటుక

అంజనము స్త్రీల యారోగ్యకరమగు భూషణము. ఈ యంజనములను, శీతములకు వైకల్యము, సామాన్యము, వైకల్యము, సాంద్ర్యము, గృహస్థిచాచకము, శుష్కితము, వైకల్యములలోన పలుకము, మొదలగు నమోదులను సుంపాదితములగుచున్న యవి, సర్వేంద్రియజాం నియం ప్రధానము యారోగ్యకరము, నిర్దియములలో కల్పనయన ప్రధానము సేంద్రియముగా నిర్ధారణజేయబడినది. అట్టి ప్రధానోద్దియము గృహస్థానాంతరము మూడవమానములో తేజోధాతువు గృహస్థములకు దృష్టిభాగమును బాంధవ్యము శీతములకు చున్నయది. కావుననే శీతము తేజోమయాత్మకమై తల్పి భావమున సర్వము సుందర్యకేంద్రముగాంచుచున్నది. పంచాత్మకమును పితృమోక్షాధాతువున కధిపానమునను, పితృపంచములో నొకటియగు యాలోచకశీతము దృష్టిభాగము నాశ్రయించి రూపదర్శనాలోచకములను గలగజేయుచున్నది. ఇట్టి ప్రధానోద్దియమును శీతములకు సుంపాదితము ప్రాచీనములును జనుపరిశోధనలనుజేసి యంజనమును బ్రసాదించియున్నది. ఈయంజన మైదువిధములుగా విభజింపబడియున్నది (1) సాహిత్యము (2) సోత్తంజనము (3) నీలాంజనము (4) రసాంజనము (5) పుష్పాంజనము వాగ్మలాచార్య వివరించుచు రసరత్న సమశ్చయమున వీని స్వరూపము నిర్ణయములు చేయబడినవి. (1) సాహిత్యము భూషణముగానుండును. శీత పీర్వముగలది. రక్తపీర్వమున కమింపజేయును. (2) సోత్తంజనము శీతపీర్వమునది. స్నిగ్ధగుణవిశిష్టము. శీతములకు (వియమైది. (3) నీలాంజనము, గురుస్నిగ్ధ గుణవిశిష్టము. శీతములకు పీతకరమైనది. త్రిదోషములను కమింపజేయును (వీనినే సురూపములు) (4) రసాంజనము, శీతరత్నముగానుండును. కాంతిని బ్రసాదించును. విషహరమైనది. (5) పుష్పాంజనము తెల్లగానుండును, స్నిగ్ధగుణవిశిష్టము. శీతపీర్వము సర్వశీతోగములను హరించును. అని స్వరూపము కథనముజేయబడినది. సాధారణముగా నివి జన్మించు బాధలయందు బోలుననియే. ప్రాచీనములు శీతారోగ్యములకు శ్రీలగాక పురుషులకుడ నిత్యము సుమయోగించవలెనని విధించియున్నది. వాగ్మలాచార్యులు దినచర్యాధ్యాయములో నిట్లు విధించియున్నాడు. శ్లో॥ సావరమంజం నిత్యం పీతకమోద్ధృతోభవేత్-తదిదినమున దంతిధావనాంతరమున శ్రుతిమానియు ప్రతిమానపుడున నే త్రో ప కా రి య గు పా వీ రాం జ న ము నే విం చ వ తే ను. మ రి య, శ్లో॥ శ తు నే జో మ యం రత్న విశేషం శ్లేష్మభోధయం, యోజయేత్తప్రరాత్రేస్యా త్రాననాదే రసాంజనం. తేజోమయాత్మకము శీతమునకు శ్లేష్మములకు భయము విశేషముగా గలగుచుండుటచే దానిని క్రమింపజేయుటచే వారమున కొకపర్యాయము రసాంజనము నుజయోగించవలయును. నిత్యమును బొయ్యిదగ్గల గుల్కొని వంటజేసికొని స్త్రీలకు పురుషులకుంట్రి దోషభయ మధికముగా నుండును. కావున స్త్రీలు విధిగా నీ విధానము ననుసరింపవలయును. రజస్వలయగు స్త్రీలు దినములు మూడింటిలోన యంజనధావనము నేయంజనము. సూక్ష్మమునంజనాదంభం, అని కుమారుడు వక్కాణించి యున్నాడు. అనగా, మునుదిసంబులు మూడింటిలోన యంజనమును ధరించిన స్త్రీకి యంభక్తముగల గర్భము గలగును. అని యర్థము. ఇతరుల కారణములు నిరూపింపబడినవి. తేజోమయాత్మకము యార్రము మును

యం. అమిత భావాసాహులు బహుమానగా పడవర కడపడినందున ఫోటో అసిస్టెంట్ కన్వేంటుగ మార్పుబడింది.

వి. వి. నుండరం అయ్యగారు చిత్రావతి జిల్లా ఫోటో అఫీసరుగా నియమింపబడింది.

జి. వి. జెంజనుగారు కుద్రాపాటి కెసరలు అనుభవం నియమింపబడింది.

సుజ్యోతి గులాంహుస్సేను సాహెబు బహదూరుగారు గంజాం జిల్లాలో క్రమ పనిజేయుటకు నియమింపబడింది.

ఇ. పి. వరదఅయ్యగారు రాయపేట అనుభవం నియమింపబడింది.

డి. రామరావుగారు పిప్పి అనుభవం డిప్యూటీ సూపరిం డెండెంటుగ నియమింపబడింది.

కాలమున ప్రభువదియు మొదలుకొని మూడుదినములవరకును శుద్ధిమయమును. ప్రాచీనమున నట్టి యశుద్ధాత్మక బాబల్యముగలిగియున్న పురుషుల జనాధిపత్య నాచరించునని దృష్టికారణభూతులగు తేజోధాతువు కుద్ధరక్తములను పీనభయ గర్భమునంభక్తమాపాదింప జేయుచున్నది. కావున స్త్రీ లినియమును తప్పక గుర్తింపవలయును. మిగిలిన యంజనములకుదానినోస్తోయోగార్థములుగా తెలుపబడినవి. ఇప్పటికిని, ఈయంజన విధానమును మనముగీయుట స్త్రీ పురుషవిభేదములేక ననుసరించుచున్నాము. ఈయంజన పుత్రకమేగాక, ఆవుతేయి, ఆమునము, తిలతెలులయొక్క దీపపునునీచే కొన్ని కాటుకలను తయారుచేసి స్త్రీలు జలయోగించుచున్నార. ఈ నిధియంతయు శీతరోగములారాంధ్ర కాపాడుకొనుటకై యేర్పరచబడినది. అంజనాలంకృతములైన స్త్రీల శీతములు నిష్కలుములై నిరోగములై సాంద్ర్య శ్రీలనికములై యొప్పారుచుండును. ఆ సాంద్ర్యము, కాంతిమా ప్రకాశమా చాచకముగా నీ లక్ష్మీసార శోభవేయ భూషణము ధరించినను గలగజేరు. అంగేయులు తమ జీవమున నిట్టి యుత్తరు వస్తువులయొక్క లక్ష్మము కాకపోవుచేతనో, వనజానము లేమిసో, తద్దేశము శీతోష్ణ స్థితులకు సరికదని పేరుకొనో, స్త్రీలుగాని పురుషులుగాని యంజన ము ప యోగించుటలేదు. రాను రాను వారి పరిపాలన తో పాటు వారి నవ నాగరికత యు వారియారములను విద్యయు భారతదేశమున వ్యాపించుటచే వారి శీతములతరు ననుకరించి యిదియే నాగరికతగా భావించి భారత స్త్రీలుకూడ నుత్తమ భూషణమును యంజనము నుపయోగించుటమానెన యనశోభను సంతతియు చేయుచున్నార. వారికా పాతకాలయందు తరువు క్రైస్తవస్త్రీలె క్షుభరాం ద్రుగానుండుటచే వారి యారములే భారత వారికామలు లకుకూడ యలవడుచున్నవి. భారత శీతోష్ణస్థితుల బెడిగినవారయ్యును, క్రైస్తవులుగా మారిన భారత స్త్రీలు పూర్వముగా జాతీయ భర్తములను వదలివేయుచున్నార. అట్టి స్త్రీభోగము రాండ్రలను బాలికలయందు జాతీయత నశించుచున్నది. కనుకనే గాంధీమహాత్ముడు జాతీయవిద్యయొ యని మొఱివిడిచాడు. ప్రభుత్వపాతకాల బహిష్కారమునకు కూడ కారణమైయే. జీవమున జాతీయత నశించినవెనుక శ్వరాజ్యమునవిక్ర ప్రయోజనముండదు. ప్రాచీనములు జనుపరిశోధనలనుజేసి నిస్సోపయోగమునకై కొన్ని వస్తువులను, ఆయుర్వేదమున నిర్దోషదీయున్నారు. ఇది యశాస్త్రీయమని ప్రభుత్వము గర్హించెట్లు చున్నది. ప్రభుత్వ విద్యాప్రభావమున బెడిగి తిహాతుడై యున్న డాక్టరు కోమన్ గారు ఆయుర్వేదమును శేషయోగ్యమునకై నను యెలంక యాయుర్వేద మశాస్త్రీయమని నుడువ సాహసించెను. ఇదేసంయగ మొయిలపత్రిక శాస్త్రీయమశాస్త్రీయమని యారాధనము చేసినది. సంతకమునకు శోట్ల కొలది యాభ్యులులను విదేశ బోషణములకుగాను గొనిపోవుచున్నపుడు దాని కాటంకమును యాయుర్వేద మెట్టికైన శాస్త్రీయమగునా? కావున భారత స్త్రీ లట్టివాళ్ళకైననాగరికతా వ్యాపారమునబడక నియన సాంద్ర్య శ్రీప్రదానయై యారోగ్య భూషణమై యొప్పారు యంజనమును కడల నాడరించి యాయురారోగ్యముల నందుదురు గాకయని సోపరి మలులను వేసుచున్నార.

ఆయుర్వేదభూషణ పండిత వీ. వాసుదేవశాస్త్రీ.

అల్లయన్న బ్యాంకు దివాలా

ఇంటియల్ బ్యాంకువారు నూటికి 50 చొప్పున

డిపాజిట్ మొత్తము లిచ్చుట కంగీకరించుట

ఇంటియల్ బ్యాంకువారు అల్లయన్న బ్యాంకుపెట్టుబడిచార్జును డిపాజిట్లకును 500/0 వరకున బాకీ మొత్తమును తెల్లించుట కంగీకరించిరి. బాకీ మొత్తముకొరక వచ్చినవలె డివాలా. ఇంటియల్ బ్యాంకువారు ముందీర్చిన 500/0 వంతు మొత్తముకొరక డిపాజిట్లకును దివిడెండును. ఇతరభనములు చెల్లుబెట్టుకొనబడును. పిక్నాడ్, సేవింగ్ బ్యాంక్ డిపాజిట్లును, కరెంట్ అకౌంట్ లును మొత్తములను వైవరతులకు లోక డివాలాబడును. పెట్టుబడికాంతుల హక్కులు బాగుగా పులింపబడును. ఇతరవాక్కులను సూక్ష్మ కలకల్లా ఇంటియల్ బ్యాంకువారికి ప్రత్యేకముగా వాసికొనవలెనని ఇంటియల్ బ్యాంక్ మేనేజింగ్ గవర్నర్ కర్ బర్నార్డు హంటరు గారు జూన్ 6 తేదీన ప్రకటనగావించిరి.

బార్లో తీర్మానములు

గాంధీమహాత్ముడు తెలిపిన కారణములు

ఇంతవరకును ప్రకటించబడని యొక లేఖనుండి

శ్రీ యుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు

“మీరే బార్లోలో కాన్వోల్యుషనును సాగించేది! ఏల స్వతంత్ర నిర్వాహక ములను విరమించితివి? అని ఒక మిత్రుడు మహాత్మునకు (వాడుగా 4-8-1922 న మహాత్ముని దామిత్రుల కిటుల వ్రాసెను.

“హిమాలయ పర్వత సమీపమున నన్న యొకతాలూకా పట్టణమును కన్యాకుమారి అగ్రమునకు చేరువను యొక కుగ్రామమునుగూడ భరతఖండములోనివే. ఆరెండును స్వరాజ్య పతాకాధిపత్యము క్రిందనున్నవే గాన దక్షిణపు కొననున్న ఆకుగ్రామమున తీవ్రచార్జన్యము కలిగిన చోడతరపు కొననున్న తాలూకా పట్టణ మంతవరకు నెంత ప్రశాంతముగ నున్నను కుగ్రామమందలి తీవ్ర చార్జన్య ఫలిత మాతాలూకా పట్టణమున గూడ తక్కువ కలుగును. బార్లోలో సమష్టి శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటవలన, ఏమారు మూల తాలూకాలోనో యున్నట్టియు-కాంగ్రెసువారి పలుకుబడికి లోబడకట్టియు- ఏ పట్టణము నందైన-కాంగ్రెసు సంబంధమున గాక యితరవిధమున- చార్జన్యము కలిగిన చోడనేను దానినిగూర్చి ఎంతమాత్రమును లెక్కచేసియుండనుగాని, బొంబాయి చెన్నపురి, గోరకుపూరు పట్టణములట్టి మారు మూలస్థలములని మీరినజాలరుగదా? మరియు జాతీయవిధాన నిర్వహణ సంబంధమునందే యీపట్టణములలో చార్జన్యము కలిగినది. మొదట మలబారులో మాపలాలు తిరుగబడి పెద్దయెత్తున చార్జన్య మొనరించిరి. కాని నేను దానిని లెక్కచేయలేదు. మాపలాల విప్లవము జరుగుచున్నను బార్లోలో శాసనోల్లంఘనమును సాగించుటకే నేను నిశ్చయించితిని. నా అభిప్రాయముల నెంతమాత్రమును మాపలాల విప్లవమువలన నేను మార్చుకొనలేదు. మలబారుకును ఘోరకుపూరుకును చాల వ్యత్యాసమున్నది. మాపలాలు అసహ యోధ్యమ ప్రబోధముయొక్క లాభమును పొందలేదు. వారు తక్కిన భారతీయులవంటి వారు గారు. తక్కిన మహమ్మదీయులతో నైనను వారిని పోల్చి పీలులేదు. మాపలాల విప్లవము వద్దలియే వేరు. దాని వలన తక్కిన మండలముల వారి కుద్రదేకము కలుగదు. కిలుగలేదు. గోరకుపూరు విషయమట్టిదికాదు. అది పూర్తిగా అసహ యోధ్యమపరిస్థితులలో చేరినది. కాన మనము వెంటనే చురుకుగా పనిచేయనిచో గోరకుపూరులో జరిగిన చార్జన్యము తప్పక దేశమునం దంతటను గూడ వ్యాపించుట నిశ్చయము.”

“చారీచారాలో వలంటీరులే జనసంఘమును చేర్చిరి. ఆ గుంపును పోలీసుస్టేషను వంకకు వలంటీరులే తీసికొనివెళ్లిరి. వారటల జనసమూహమును చేర్చుటయే మొదటితప్ప. చేర్చినను ఆ గుంపును పోలీసుస్టేషను వంకకు తీసికొనిపోగూడదు. అదిరెండ

వతప్పు. ఆ గుంపులో నున్నవారిలో రెండు మూడువందలమంది వలంటీరులే అని గూడ తెలిసినది. ఇంతమంది వలంటీరు లున్నపుడు పోలీసువారిని గుంపువాండ్లు బలవంతముగ చంపి తగులబెట్టకుండ నిరోధించి పోలీసు వారి ప్రాణములను కాపాడుటకు వారికి శక్తి ఎటుల లేకపోవును? ఒకవేళ వారికట్టి శక్తి లేదనియే మాటవరున కంగీకరించినను వలంటీరులు పోలీసువారి ప్రాణరక్షణమునకై ప్రయత్నించి తామే ముందుగా ఆమంటలో బడి మాడిచచ్చుట ప్రత్యముగాదా? తమ నాయకత్వము క్రింద బయలుదేరిన గుంపు వాండ్లుయిండ్లను తగులబెట్టి నపుడువలంటీరులే ఆదహనున కాహుతి కావలదా? ఇట్టి చార్జన్యము కలుగునని వలంటీరు లెరుగుదురు. పోలీసుస్టేషనులో నబుయినస్పెక్టరున్నాడని వారెరుగుదురు. అదివరకు రెండు సారులు ప్రజలకును నబుయినస్పెక్టరుకును సంఘర్షణము జరిగినదనిగూడ వలంటీరు లెరుగుదురు. పోలీసువారిని చంపవలెనని సంకల్పించి కుట్ర పన్నియే వలంటీరులును పౌరులును పోలీసుస్టేషనుకు వెళ్లిరని నేను నమ్మును. అట్టికుట్ర జరుగలేదని నే నెప్పు కొందును గాని యిట్టి దుష్ఫలితము కలుగవచ్చునని వారు మొదటనే గ్రహించక పోవుట మహాపరాధము.”

అని గాంధీమహాత్ము దామిత్రులకు వ్రాసెను. ఈ కారణములవలననే ఆ మహామారుడు బార్లోలో కాన్వోల్యుషనును ముగిసి బార్లోలో నిర్ణాణ కార్యక్రమమును గూర్చిన తీర్మానముల నామోదించుటకు కార్యసంఘమువారికి సలహా నిచ్చెను.

చారీచారాలో, యాదురంతములకు కారకులైన వలంటీరులు అసహాయసంక్షేమము పూర్తిగా గ్రహించక పోయినను, వారిని గాంధీమహాత్ము డెన్నడును చూడకపోయినను, వారిని స్వీయ ఘాతుకచర్యల తాత్పర్యంతరము మహాత్ముడు తన తలనైననే తీసికొని, తన (మహాత్ముని) పైని లేబడినకేను విచారణ అనామకాబాదులో జరిగినపుడు, వ్యాధికాస్త్రమునందు నిష్పయింపబడిన క్షిణంతరము తనకు విధింపవలెనని వ్యాధాధిపతిని మహాత్ముడుకోరెను.

ఈ కారణములను తేలియుట గ్రహించిన పిమ్మటనైనను బార్లో తీర్మానమునకు మహాత్ము డంగీకరించుట అనుచితమును భావమును కలిగియుండు టవ్యాధిముగాదని గ్రహించెదరని నమ్మెదను.

క్రొత్త తిరస్కారపక్షమువారు

టి. ప్రకాశంగారు

ప్రాతతిరస్కారపక్షము (దానుపక్షము) వారితో స్థాయి సంఘమువారు సంధిచేసికొనిరి. గాన తామిప్పుడు స్థాయిసంఘ తీర్మానములను తిరస్కరించుటకు తమ కధికారముకలదని క్రొత్త తిరస్కారపక్షము (అచార్యముగారి పక్షము)వారు నుడుపుచున్నారు. ఇది విచిత్రతర్కముగా నున్నది. ఈ సమాధాన విషయము సంకరకును గోవ్వముగానంది మేసెల 25 వ తేదీని బొంబాయిలో నకస్సాత్తుగా స్థాయిసంఘసభలో న పుట్టి కప్పు డెవరును తెచ్చివెట్టలేదు. ఈ సమాధాన ప్రయత్నముల వలన కాసనసభల ఎన్నికలకు నిలువగూడదన తీర్మానము నకుజరప గూడదనయో లేక ఆ తీర్మానమునే రద్దుపరచవలెననియో స్థాయిసంఘమువారు తీర్మానించుట జరుగవచ్చును గాన నట్టి సమాధానమున కంగీకరించుటకు మామన స్సాక్షి ఆంగీకరింపదని వారి పుడు నుడువ న న కా క ము లేదు. గ యా కాంగ్రెసు మహాసభజరిగిన పిమ్మట బొంబాయిలో జనరలెలలో జరిగిన మొదటి కార్యసంఘసభలోనే మూలానా అబ్దులకలాంగారు సమాధాన తీర్మానము నుపసాదించిరి.

“తిలకునిధికి ధనమును వలంటీరులను సమకూర్చుటకు రెండు పక్షములవారు రెండు వెలలవరకు కలసి కని

చేరుకలెను. అది పిమ్మట ఆనసగమహాసభనవరిసి అనభవారి తీర్మానమునకు రెండు పక్షములవారును బద్ధులు కావలెను.”

అనుతీర్మానమును అజయగా రుపపాదించగా శాసనభాగ దానినిగూర్చి చాలనే ప్రచర్యజరిగినది. మొదట సగముమంది ప్రతిపాటుయగు సగముమంది అనుమాలుయగు నుండిగాని అజయ గారి మనము నొప్పించగూడదనియు హిందూమహమ్మదీయు మైత్రికి ధంగము కలిగింప గూడదనియు తలచి ప్రతిపాటులను వహించినవారుగూడ తమ ప్రాతిపక్ష్యమును వదలుకొని చివర కంటిరు నేకగ్రీవముగా శాతీర్మానము నామోదించిరి. కల్లభాయి పటేలు రాజగోపాలాచారిగార్లు వాసుగాడ్డోను వారిపక్షమువారితోను మాటలాడి సమాధానమును తుదుర్పవలెనని తీర్మానించిరి. సమాధాన మేగ్గుడుటకు చేయవలసిన ఏర్పాటుల నన్నిటిని చేసిరి. గాని అసమాధానము తుదురలేదు. ఆ కారణముల నిమిత్తము వివరించు టవరసము. అంతటితో సమాధాన ప్రయత్నములను మానుకొని మనవనిని మనము తాగించవలసి యుండెను. కల్లభాయి పటేలుగారి అనుభూమిదనే మరల అజయగారి నూచలను గూర్చి ఆలోచించుటకే ఫిబ్రవరి వెలలో అలహాబాదులో కాంగ్రెసు కార్యదర్శి భారత కాంగ్రెసు కార్య - స్థాయిసంఘసభలను ఏర్పాటు చేసెను. మొదట బొంబాయిలో అజయగారు చేసిన నూచలను మాత్రమే ఆంగీకరింపవలెనుగాని దానినిపుడు మరల మార్చినచో మన మంగీకరింపగూడదని అలహాబాదు సభలకు వెళ్లజొవునపుడు రాజగోపాలాచారిగారు ప్రతికలట వ్రాసిరి. అప్పటికే సమాధానము జనగవలెనని జేసియులందకు నధికముగా కోరుచుండుటచే బొంబాయిలో అజయగా రుపపాదించిన తీర్మానముమాత్రమే అలహాబాదులో నామోదించబడునుగాని మాత్రే మియు నుండదని తలచి స్థాయి సంఘ సభ్యులలో చాలమంది అలహాబాదుసభకు వెళ్లదము ముగిసెరి. గుజరాతునుండి కల్లభాయి పటేలుగారును, ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండి నేనును (ప్రకాశంగారు) డాక్టరు కట్టాభి సీతారామయ్యగారును, ఇతర రాష్ట్రముల నుండిగూడ యెటులే కొద్దిమందియును అలహాబాదు కభకు వెళ్లితిమి. బొంబాయిలో అజయగారు చేసిన నూచలను మాత్రమే మీరంగీకరింపవలెనని కార్యసంఘమువారి ప్రభు దానుగారిమధుగ వలసినది. దానుగా రంగీకరింపవలెననిచో నిక స్థాయిసంఘమునం శాతీర్మానమునుగూర్చి చర్చించు టవరసముగాన దానిని నిలిపి యుంచవలసినది. వారటలు చేయలేదు. జేకగిరిలట్టి క్రొత్త నూచలని వివరకు తెలుపకుండ నపుడు స్థాయిసంఘ సభలో నుపసాదించుటయే కర్తవ్యమని స్థాయిసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. అందులకు స్థాయిసంఘసభలో కొందరభ్యంతరము జెప్పినను దాను, రాజగోపాలాచారిగారు వినిపించుకొనక క్రొత్తసమాధానము వరకులను సంఘమువారు నామోదించవలెనని పట్టుబట్టిరి. ఈరీతిగా అలహాబాదులో అసంపూర్ణసంఖ్యల స్థాయిసంఘమువారు ముందుగా స్థాయిసంఘమువారికి తెలుపకుండ మొదటిసారి గయకాంగ్రెసు తీర్మానమును నిలిపివేసి, ఈ ప్రథమ తాత్కాలిక సమాధానము ఏప్రిల్ 30 వ తేదీతో సంకరించినది. ఈలోగా ఏప్రిల్ 24 వ తేదీని ఢిల్లీలో రాజగోపాలాచారిగారు హాకీ అజ్ముఖానుగారితోను మరి యొక గురితోను మరల సమాధానమునుచార్చి చర్చించి ఏదోయొక ఏర్పాటుచేసికొనిరిగాని అందుల కిరరమిత్రులంగీకరింపవలెనని ఆచార్యముగారు దానినిరద్దుపరచుకొనిరి. ఈరెండు వెలలనుముగియు లోకలనే మరల సమాధానము చేసికొనినవత్తవ్వ నంతరాయము లేకుండపోవునయే ఆచార్యముగారు తలచిరిగాని తక్కిన మిత్రులందుల కంగీకరింపలేదు. పిమ్మట నీ సమాధానము బొంబాయిలో జరుగు స్థాయిసంఘసభలో నుపసాదించబడునని ముందుగా తెలియజేసి మేసెల 25 వ తేదీని జరిగిన స్థాయిసంఘసభలో నుపసాదించిరి. అసభకు స్థాయిసంఘసభ్యులందరను వచ్చిరి. అప్పటికే హిందూమహమ్మదీయు వివాదాలు కంటాయి మున్నగు రాష్ట్రములలో ప్రచలించిన సంయోగ మవసరమని మహమ్మదీయ నాయకులందరును కోరిరి. కాసనసభా జమీన్కరణ తీర్మానమునే రద్దుపరచవలెనని అబ్దులకలాం అజయగారు తంతి వార్తనవరి ఈ కారణముల వలన అలహాబాదులో జరిగిన సమాధానమే మరి కొంతకాలమువరకును గూడ నమము నుండునట్లు స్థాయిసంఘమువారు బొంబాయిలో తీర్మానించిరి. అట్లు చేయుటకు స్థాయిసంఘమున కధికారము కలదని రాజగోపాలాచారిగారే యొక్కకొనిరని నేనెంతటిముందట లేఖలోనే గ్రహించితిని.

స్వరాజ్యపతాక సంరక్షణము

నాగపూరులో సత్సాగ్రహము

జూన్ 1 వ తేదీ మొదలు 5 వ తేదీ వరకు 108 గురిని ఆరెడ్డుచేసిరి. 5 వ తేదీ సాయంత్రము ఆరెడ్డుచేయబడిన పాటికి తప్ప తక్కినవారి కందరికిని చెంబకనెల విడిచివేయ చేయబడినది.

మహాత్మా గాంధీజీ జయి

సీతారాం, సఖారాం, మహానాగార్ల శేను విచారణలో తీర్పు చెప్పగానే బాధుడుగురు మహాత్మా గాంధీజీజయి అని అరచిరి. అందులకు వారిపై కేసుచేసిరి. మే మటువలెదని సీతారాం, సఖారాంగార్లనిరి. జయిఅని మాత్రమంటిని మహానాగార్లనిరి. అందులకువారికి చెరియూదు నెలలు విడిచివేయ చేయబడినది.

భారతమాతాజీ జయి

శంకరసదా, శివగారు విచారణ వినుటకు కొద్దుకు తెల్ల విచారణ జరుగుచుండగా భారతమాతాజీ జయి అని అరచెను. అట్లు దురవలదని మేనల్లిలు చాలసారులు తెప్పించి అరచు వివరేను. అట్లరచిరిన అరచు ఒక్కొక్కను. అరినికి అర నెలలు విడిచివేయ చేయబడినది.

కాతూలూరు, దామోదరగార్లు మహానాగార్ల కొరిని తెలిసినది.

శ్రీమతి సుధాదాకుమారిగారి విడుదల

రాష్ట్రీయ కాలికరమువారి ఉత్తరపు ప్రకారము శ్రీమతి సుధాదాకుమారిగారిని మరియు ద్విని చెలసాలనండి దరికి, మానవత్వమునకు అట్లున రహించగారి 5 వ తేదీని ఆరెడ్డు చేసిరి.

జిల్లూపూరులో సత్సాగ్రహము

మరి యిద్దరు కలంబీరులకు చెరి మూడునెలలు కలిగి కేసు యను చెరి 20 రూపాయలు జాగ్రూపాయను తెల్లించినచో చెరి 15 రోజులు అదనము కేసుయను చేయబడినది. (అ. వెను.)

ఫోర్జరీ నోట్లు

వింతవివరములు

దీర్చి, 5 జూన్:—గతనెల 24 వ తేదీ: పోలవరపార్డు ప్రాంతకళాకు యువకుడు నూరురూపాయల నోటును మార్పుచుండగా ననుమానముచే పట్టుకొనిపోయెను, అరిగిగృహమును పరీక్షించగా రు 15.00 ల నోట్లు దొరకె నని యు నిదివరకు ప్రకటించబడినది. పోలీసువాడు తమ పరిశోధనల నిం కను సాగించి తెలుసుకొని వామ్యులను ననుసరించి తెనెవరు నందు కలు అసిపైలు సగనగు దాక్తురు ఫజాన్ కరియగారి వరకు చేసిరి. ఈ తని వద్ద నె ఇట్టి క రెన్సి నోట్లు గల వని యువకుడు తెలిపెను. త:కియువకుడు దెవ్వరైనదియు తెలియ దని దాక్తురు నుడికెను. దాక్తురుఆరెడ్డు నందుంచబడినది. ఇట్టి ఫోర్జరీనోట్లు సరియగు నోట్లకలెనే యుండుటచే నీనిని కను గొనుట దుష్పాధ్యము.

ఇట్టికోట్లు ఎన్నియో నేలకుట భారతదేశమున ప్రచారమున నున్నట్లు తెలియుచున్నది. తెలుసుకొనుట జలాలాబాయునందు విద్యుత్కర్మసిండు చుండెను. ఈతడు దొలుపు విషయములు కాలఅనుమానపొరములగు నున్నది. బోర్లివిక్కులు నీనిని తయారచేసి భారతదేశమున కను వింట్లును నీనిని కుపుచున్నట్లు అనుమానము గలగుచున్నది. త్వరలోచాలఆరెడ్డులు జరుగునని తెలియుచున్నది.

ఇట్టికోట్లు సాయుధములవారు చేసిని మహానాగార్లమేమి? ఈ ప్రాంతమువారు మరల నిపుడేల తిక్కగడిరి. బొంతాయి నభ జరుగువరకును మొదటినుండియు నమాధానమునకు చాల ప్రయత్నములు చేసి అలహాబాదులో సమాధానమును కడదప్పు కొనినవారిపుడా వరల నెల కిక్కిముగా తిక్కగడిరెనె? స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానము తిక్కగడిరిచేసి చేకియుల కిపు చేల బొధించెనె? ఈ తీర్మానము నిజమభంగవనియో? కాదు. ఇందులకు తను అంతరకాత్మ అంగీకరించనయో? కాదు. ఇదిగ తు తిక్కగడిరిన కత్తుమువారిలో శక్తి సమాధానము చేకికొనగూడదనియో? అది ఏకాన్యమగా తెలువకుండ చేకియులకు నచ్చు చేప్పకుండ స్థాయి సంఘమును బాం నెనుమానసభనుగూడ వీర ధిక్కరించకలెననిన అది ఎటుల నెరవరగలదు.

యూరప్యను యువతులు కొట్టుకొనుట

ముద్దాయి శిక్షింపబడుట

పొట్నూ, జూన్ 6:—ముత్తూరి అను నామ, రాష్ట్రీయ విద్యార్థినియందు తనిజేయుచున్న యుండేల కర్మకు, 70 వర్సరముల కయ్యుగల ఆమెల్లని కొట్టెను కేసుందు ఈతని యన తీర్పుచేప్పబడినది.

వి. వి. సి. 448 నెక్కుకుండ రు 25 బును 828 నెక్కుకుండ రు 851 బును, 828 నెక్కుకుండ, ముందేల కర్మయొక్క రిల్లిని కొట్టిండుపు రు 40 జరిమానాను విధించెన. జరిమానాను కెల్లింపనియెడల మొదటి రెండు నేనులకొందను చెరి ఒక వారమును మూడవ నేరముకొంద రెండువారములును కలిసికొని విధింపబడినది. జరిమానా మొత్తము ఫిగ్యూరి కొనుగబడినది.

పిరోజుపూరు జిల్లా కేసు

లాహోరు, జూన్ 6:—పిరోజుపూరు జిల్లా కేసు లందు నెమన్ను జెడ్డి యొక్క తీర్పు ప్రభుత్వమువారు దెచ్చిన అప్పీలు ఈ దినమున హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి బ్రాడ్వే ఎఫోడుగార్ల యెడలకు విచారణకు వచ్చెను.

పిరోజుపూరునందు ప్రజలకుంపు కాదాను మట్టడించిరి. అల్లూరు సంస్థానమువారి పోలీసుదళము వచ్చి వారిని విడిచింకెను. పోలీసువారు గుంపుకు చెరిపోవుట కాజ్ఞాపించెరినవారి దానిని నిర్లక్ష్యమొనర్చి అక్కట నిలచిన వారందరును 151, 145 నెక్కుల ప్రకారము నేరస్థులైయి న్యాయమూర్తులు నిర్ణయించి ముద్దాయిల నందరిని ఒక్కొక్క వర్సరము కలిసికొని విధించెను. నెమన్ను జెడ్డి ముద్దాయిలను నిర్దోషులుగా ప్రకటించుట తక్షణమేమిచేరెనని ప్రభుత్వన్యాయవాది వాదించెను.

విచిత్రమైన కేసు

కరాచీలో జతానంద్ మురారీలాలను వర్తకుడు బందరు కోర్టువారి తను పాపును తానే పోతుగాను (పీతిగావించి న్యాయుండియో ఆమ్యారెక్క కంపెనీవారికులన 80 నెల రూపులు ఇచ్చురెన్ను క్రింద నైకోనబాదిండు 2 సంల కలిసికొనియు, 1000 రూపుల జరిమానాయను విధింపబడినది. కరాచీ జూడి వన్ కమిషనురు అప్పీలు విచారించి ముద్దాయికి నవ్వుముతచ్చుచుండినను ఇకరవిధములగు ఆస్తులుండెనని నిశ్చయించి అతనిని నిర్దోషిగ నెన్ని విడుదలగావించిరి.

తీర్తి కేసులగు ఆర్. డి. తాతాసతిగారు

తాతాకంపెనీ యాజమాను లగు ఆర్. డి. తాతాగారి భార్య పారిస్ నగరమున మృతిసొందెను. ఈమె ప్రాంచితికి చెందిన యువతి.

పూర్వము మద్రాస్ ప్రభుత్వమువారికి ప్రధానకార్యదర్శిగ నున్న హెన్రీజెడ్డెక్రాడ్డిగారు పరమపదించిరి.

శ్రీధర్మరాజుది కుంభాభిషేకసహిత వ్రాసదీదే వ్రాసవము

భక్తజనసంకలనముల రంజితకేతులు వాందితార్థ ప్రవా యియై భూలోకల్పకృతుడవో యని నవరసిచి తనయవారకు హిమానంపత్రి ముజ్జగంబులు నేగ్రీగంబుగా బ్రటింక పాతి ప్రశ్నం బశేమనారీదనానుష్ఠేయంబును ధర్మయు: బ్రమరింక బూనిన భక్తదేవతగాఁ బ్రజ్వరిల్లు శ్రీవ్రాసదీదేని శ్రీకృష్ణతీతా వైలాస సానీరికేమ సావనిరాకాల కవిమయునిలూరినాతాకన మాస్తి అటవికభూజేన సల్పేరకన్ని కాద్య జయదవాది ముఖ్య ప్రభుత్వసాయాజ్య పదస్థానలైన పూర్వసిరిశ్వరద్యౌవదక్షి కపితవ్రత్తరవాసీనియగు ముక్తముఖురింగల అలయమందు కెలా ప్లక్ష్యక్షుమూలనివాసంలెక క్షిప్రావసమానాంబాసమేక క్షిరా శహస్తిశ్వర్ల సుస్థానంలెక రజితసర్వతమునకు పూర్వదిగ్భాగంబు న క్షిరాశహస్తిశ్వర్లకెంబులో బహుకాలంబుగ భర్తృభియార్థ నపలసూదేవుల సహితముగ నెలకొనియుండ న శేకమంది భక్తి కర్తలసాయమున నాటాయము శిరోధాంబులు గావించబడి శత ద్దామ్రవాస్తవ్యలచే ఈమధోద్ధారావాసునంపర్సినకజ్యేష్ఠకుక్ల గి 28 యుల తే15-6-1928 కుప్రవారంమొదలకొని కుంభాభి షేకసహితమహోత్సవంబు విప్రులంబు గాఁజేయబడెఁ గాన మహా కేయలీ మహోత్సవము వర్షించి కృతార్థులై యానందమహంబు ధి నోలూనుదురు గాఁయిని ప్రార్థించుచున్నారము.

కాళహస్తి పురవాసులు ధర్మకర్తలు.

బొంబాయి శాసనసభ

కుక్రవామువాడు ప్రచారలో జరుగనున్న వై కాసున కభలో 50, నెరిలోవాడుగాను ముక్కుగురు వారేజిప్రాజె క్తును గూర్చి తీర్మానము ప్రకటించెరెరు. కాసునకభకు పూర్వ వధ్యత్తులుగ నుండిన కీ. శే. లగు 50, చందా వర్గముగారి కృషిని ప్రశంసించుటకు తీర్మానము చేయుచుండెరు.

సరిహద్దువార్తలు

కాబూలులో విజిపురాయబాతులకు భవనము నిర్మించుటకై కెల్లులు కాబూలుకేసిరి. చక్కనిప్రదేశ మిదివరకే కొనబడినది.

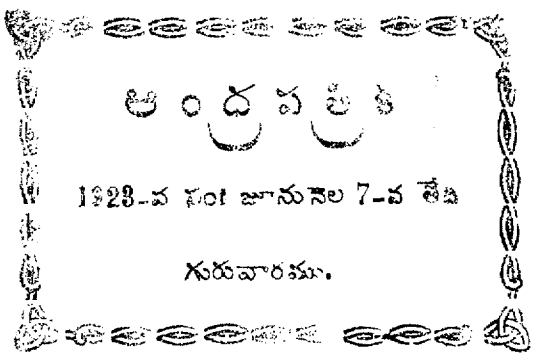
సరిహద్దుల పోలీసువారు చేరా ఇస్కాయ్ భాకలో మే 28 వ తేదీని ఇరవురు బందిపోటుదొంగలను పట్టుకొనిరి. వారివద్ద బాంబులును కుపాకులు నుండెను. వారిని పట్టుకొనుటకు గ్రామస్థులు లోడ్చేడిరి. దొంగలలోనొకడు తప్పించుకొన ప్రయత్నింపగా కాల్చి చంపబడినది.

శాసనసభ:— అనంతపుర మండల కత్తుయన కడ రాసు కాసునకభకు తామొక యభ్యర్థిగ నుండుచునై వై. పి. అప్పారావు లి. పి. విజయగారు చూకు దెల్పుచున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

డిలక్ మహాశియుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా. సత్యనా	...	2	4	0
రాయణశాస్త్రి విరచితము)				
హిందీబాలకీతి (తేనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు	...	0	6	0
కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)				
హిందీమొదటివాచకము డిల్	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష	...	1	8	0
అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది				
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నా	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజిజ్ఞాసా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది) ...	...	1	4	0
సత్యవత్సవసాఖ్యానము-పద్యకావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట				
గట్టుచున్నది. కల్పనలు మొందు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య		1	0	0
మేని వదల మది జనింపదు.				
శ్రీ గురుభాధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు,				
శ్రీమతి కల్పమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.		0	4	0
హిందీ తెలుగు వ్యాకర్ణు డిక్షనరీ నెల 1—0—0 సంగీత శయంతకమునె వెం		0	8	0
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.				

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయము, 7, లంబుకెట్టివిధి, మద్రాసు.

భారతీయప్రవాసులు

—:~:~:~:—

సామ్రాజ్యచరిత్రములం దిదివేళ స్థలముల చరిత్రమును పరాధీనరాజ్యముల చరిత్రమును భయంకరమైన యధర్మపరాజామమునకు నిదగ్గనములై మానవకౌరవమును విశదము చేయుచున్నవి. పాశ్చాత్యజాతులును నితరజాతులును స్వప్రయోజనములకు పరదేశీయులను బెట్టిన బాధలను నెవరు వర్ణించగలరు? కొలంబసు అమెరికాను గనుగొనిన నాటినుండియు పాశ్చాత్యరాజ్యము లెన్నిజాతులను నిర్మూలము చేసినదియును ఎందరిని హింసలపాలు చేసినదియును ఎన్నిదేశముల నాక్రమించుకొనినదియును ఎందరిని బానిసలను చేసినదియును చిత్రగ్రుచ్చుడు రక్తవర్ణముతో వ్రాసియుండును. ఆ ఘోరకృత్యములకు ఫలమును భవించుట తథ్యము. స్పెయిను దేశస్థులు నిర్మూలముచేసిన మాయాజాతివాడు మహాన్నతస్థితిని గోల్పోయి హేయస్థితియందుండుట వారిని నిర్మూలము చేసిన తెల్లవారికి సయితము సంతాపమును గలుగజేయుచున్నది. ఆఫ్రికా అమెరికా ఆస్ట్రేలియా మొదలగు దేశములందాదిమ వాసులు నాశనమును బొందుటయును హతశేషులు పుట్టుగతులు లేక మూలమూలములను దాగియుండుటయు మానవ శతనమును దెలుపుచున్నది. ప్రపంచమునందు గల మంచి ప్రదేశములును మంచిపదార్థములును మంచి పదవులును శ్వేతజాతులకు జన్మస్థలములైనవి. శ్వేతజాతులు శ్వేతజాతులకు పరిచర్యలను జేయుటకు వినియోగపడుచున్నారు. చాకిరియంతయును వీరివంతును, రాజభోగ మంతయును వారి వంతును నగుట దైవభుటనము నందు విచిత్ర లీలగ నున్నది. ఈవర్ణితులు సర్వకాలమును నిలిచి యుండజాలవు. పాశ్చాత్యుల వంశము అంతయును నెక్కడో నున్నది. పాశ్చాత్యజాతుల ప్రాబల్యమునకు మూలమైన రాక్షసబలము వారి శతనమునకును సాధనంబగుచున్నది. యూరపు రాజ్యములందు దుర్భవమైన విలయశ్రమమైనను గుణపాఠమును నేర్పజాలకున్నది. బలసంపదలు నెద్దటి కెప్పుడును ప్రతిబంధకములు గనుండును. పాశ్చాత్యక్రమణమునందున్న యితరజాతులకు బట్టిన దుర్భవయే భారతజాతికిని గలిగినది.

ముఖ్యదికొట్ట భారతీయులు స్వదేశములందును పరదేశములందును దైన్యస్థితి ననుభవించుచు తెల్లవారిని సజేషించుట విచిత్రస్థితిగ నున్నది. దక్షిణాఫ్రికా ఫిజిద్వీపములు కొలంబియా న్యూగినియా కెనియా మొదలగు ప్రదేశములందు భారతీయులను భవించుచున్న కష్టములను దయామయుడైన జేవుడాలంకరించును? భారతీయుల పనిపాలు లాప్రదేశములను సుఖములను చేసినవి. కిరి సహాయమున సరణ్యము లుద్యానవనములైనవి. ఊసరిత్రైములు కేదారములైనవి. కొండతిప్పలు నిత్యజములైనవి. ఆదేశములందు నివసించుటకును వ్యాపారము చేయుటకును తెల్లవారికిగల

స్వాతంత్ర్యమే వీరికిని గలదు. కాని తెల్లవారు వీరికి నిర్బంధములను గల్పించి వెడలగొట్టుచున్నారు. నేటాలునందును నితర ప్రాంతములందును గల్పించబడుచున్న న్యాయసూత్రము లన్యాయసూత్రములై భారతీయుల న్యాయమైన హక్కులను బోగొట్టుచున్నవి. పరాధీనమైన భారతప్రభుత్వమున కీయన్యాయములను వేలెత్తిచూపుటకైనను సామర్థ్యములేదు. ఒకవేళను చూపుటకు సాహసించినను ప్రయోజనము గలుగదు. నేటాలుకాసనముల సందర్భమునను భారతప్రభుత్వమునకుగలిగిన పరాధీనమునకు భారతప్రభుత్వ మేమిప్రతిక్రియను జేయగలదు? శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు పదిపాటలు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు రాజభోగములతో సంచారముచేసినను భారతప్రభుత్వము నూరుసారు అనమ్మితిని దెలిపినను నాలకించెడి వారెవరును గనుపించరు. తెల్లవారి యనుభోగముల కేర్పడిన యీ శాఖాప్రభుత్వపు మొరల నాలకింపవలసిన యవసరము బ్రిటీషుప్రభుత్వమునకు గాని వలసరాజ్యములకుగాని లేదు. వలసరాజ్యములందలి స్థితి యెటులున్నను కెనియానుండి స్థితి “నూకల కేడ్చినతరువాతను తప్పుడునకేడ్చెను.” అను సామెతగ నున్నది.

కెనియానుండు భారతీయులు తెల్లవారు ప్రవేశించక పూర్వము రెండువందల లక్షకు మునుపే ప్రవేశించి నివాసస్థలములను గల్పించుకొని దేశాభ్యుదయమునకు దోడ్పడిరి. తెల్లవారు ప్రవేశించుటకు బూర్వము వీరి హక్కులకు భంగము గలుగదని యభయహస్త మొసంగబడినది. వ్యవసాయమునకును వాణిజ్యమునకును పరిశ్రమలకును రైలకును భారతీయులు పాటుపడి దేశమును నివాసయోగ్యము చేసిరి. తెల్లదొరలు బాగుపడిన దేశమునందు సుఖముగ ప్రవేశించి వారికి సహజమైన యధికారదార్జన్యమును ప్రయోగించుట కుపక్రమించిరి. దార్జన్యధికార ప్రయోగముతో సంరంభము సహజముగ గలిగినది. భారతీయుల ధర్మప్రతిష్ఠ, సహనము, సుశిక్షణము యూరపీయుల ప్రజలకు దుర్భతమైనది. యూరపు జాతీయ శ్రేష్ఠత్వసిద్ధాంతము ప్రయోగింపబడినది. మంచిస్థలములు తెల్లవారికిని మన్యస్థలములు నల్లవారికిని నేర్పడినవి. స్వజాతీయాధికారాధిమానము విజృంభించినది. ఆదిమవాసుల విషనో హీనజాతీయవిషనో భారతప్రవాసులకు ప్రతిబంధకములను గల్పించుట యవసరమైనది. విదేశ రాజ్యాంగము దర్శయమునకు గొంతదోడ్పడినది. బలవంతముగ భారతీయులను నిర్బంధింపవలయునని తెల్లవారు సంకల్పించిరి. భారతీయులు గౌరవనీయమైన యే రాజ్యకై నను సంగీకరించుటకు సిద్ధముగ నున్నను తెల్లదొంలు సమగ్రాధికారమును గలిగి యుండుటకు సంకల్పించుకొనియున్నారు. ఇప్పుడు కెనియానుండు 10,000 తెల్లవారు 30,000 భారతీయులు 25,00,000 స్వదేశవాసులు గలరు. భారతీయుల గతి దుర్భతయైనను ఆదిమవాసులకు కల్యాణము గలిగిన భారతీయులు వారిహక్కులను వడలుకొనుటకు సిద్ధముగ నుండురు. తెల్లవారు స్వదేశవాసులకు చేసిన హింసలకు కొంగో మొదలగుదేశములచరిత్ర ప్రత్యక్షప్రమాణముగ నున్నది. లండన్ గరమునందు బానిసత్వసంహారవిషయమై చేసిన సభయందు మొన్నను శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు “స్వదేశవాసులతోను ప్రధానవిషయ మనియును వారితోను ముఖ్యకై యూరపీయులను ప్రయోజనము లనైనను భారతీయుల ప్రయోజనములనైనను నిర

సింపవలయుననియును ప్రజలకు హక్కులున్నపుడు జాతిభేదము లేకయే సమానహక్కులుండవలయుననియును? తెలిపిన ధర్మము భారతీయులకు సమ్మతమైనను యూరపీయులకు సమ్మతము గాజాలదు. ఈవిషయమై మంగళవారము సాయంత్రము గోకలె పురమందిరమునందు జేసిన ప్రసంగములును తీర్మానములును భారతహృదయ సంతోభమును దెలుపుచున్నను సరణ్యరోదనములుగ బరిణమించును.

గోకలె మందిరమునందు జేసిన పౌరసభ కీవిషయమునందును భవముగల భూపతిరాజు వేంకట పతిరాజుగారు రధ్యక్షతను వహించిరి. వారు ప్రవాసము చేయుచున్న భారతీయులదుస్థితిని వివరముగ దెలిపిరి. బెజంటన్యూగారు శరీరమునందు స్వస్థత లేకపోయినను వారి యభిప్రాయములను అరంజేలు గారిద్వారా తెలియజేసిరి. ఆమె బ్రిటీషు సామ్రాజ్యక్షేమమును సక్రమాందోళనమును శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి రాయభారమును భారతీయుల శాంతమును క్లాఫ్మించుచు సందర్భానుసారముగ భారతీయులకు శాంతిని నుపదేశించినది. ఈయన దేశములను సర్వాధికారము ననుభవించుచున్న తెల్లవారికి జేయవలయును గాని దైన్యము ననుభవించుచున్న భారతీయులకు జేయవలసిన యవసరము లేదు. భారతీయులెప్పుడును ధర్మబద్ధులే వారు ధర్మచూర్ణముననే నడువగోరుచుండురు. బెజంటన్యూగారు క్లాఫ్మించిన భారతీయనాగరకత్వ మిదివరకే పాశ్చాత్య సంస్కరమునందు దస్తమించినది. శేషించిన యస్తమయకాంతుల నైనను రక్షించుకొనుటకు భారతీయులకు శక్తిసామర్థ్యములు లేకున్నవి. రామదాసుగారు భారతీయుల యసమ్మతిని దెలుపుచు తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఆ తీర్మానము నామోదించుచును అరంజేలుగారు భారతీయుల హక్కులను సమర్థించుటకు స్వరాజ్యమే శరణ్యమని తెలిపినభావము సమంజసముగ నున్నను స్వరాజ్యసంపాదనమును జేయుటకు సక్రమాందోళనమునకు సామర్థ్యము లేదని విశదమైనది. వరదాచార్యులుగారింట గెలువనిది రచ్చగెలుచుట యసంభవమని తెలిపిన ధర్మమనుభవమందున్నను కార్యరంగమునందు నాయకులకు భయము గలుగుచుండును. స్వదేశమునందు స్వాతంత్ర్యము లేకను పరాధీనతయందు దైన్యము ననుభవించుచున్న భారతీయుల విస్తృతము లరణ్యరోదనము లగుచున్నవి. భారత రాయబారుల ధర్మోపదేశములును సభల తీర్మానములును ప్రభుత్వపు సందేశములును ప్రజల మొరలును స్వాభిమానపరాయణులైన తెల్లజాతులహృదయమును చలించజేయజాలవు. ధర్మపరాయణులైన ముఖ్యదికొట్ట భారతీయులు కృతనిశ్చయులై స్వరాజ్యమును సంపాదించినపుడే భారతభూమికిని ప్రపంచశాంతికిని వారిశక్తియుపయోగపడగలదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యభిమానులును శ్వేతజాత్యభిమానులును స్వప్రయోజనపరాయణులును ఆత్మహత్యకు మూలమైన స్వప్రయోజన పరాయణత్వమును వివనాడి మానవ హితమునకై పాటుబడుచు సకలమానవ సౌఖ్యాభ్యుదయమునందును స్వీయసౌఖ్యము ననుభవించుచు సమస్తలోకముల సౌఖ్యమును గోరుట ప్రపంచశాంతికి సాధనము. భారత స్వాతంత్ర్యమునకు స్వదేశమునందును పరదేశములందును ప్రతిబంధకములైన పాశ్చాత్యములను నిర్మూలము చేసి స్వరాజ్యసాధనమును చేసినగాని భారతదేశమునకును నితర రాజ్యములకును గల ప్రతిబంధకములు తొలగజాలవు.

అమెరికాలోని భారతీయులు : పౌరత్వపు హక్కులు

అమెరికాలోని భారతీయులకు పౌరత్వపు హక్కులు లేకుండా నాటక పరుచుచు, యునైటెడ్ స్టేట్సు సుప్రీంకోర్టువారి మధ్య తీర్మానింబడి. ఈ విషయమై కామన్వెల్త్ లో ప్రశ్నింపగా విస్తరము ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, యునైటెడ్ స్టేట్సు లో కొన్ని ప్రదేశములందు బ్రిటిషు భారతీయులు భూమినికొనుటకు గాని, కవులుకు పుచ్చుకొనుటకు గాని హక్కు లేకుండా జేసినటుల తమకు దెలియుచున్నదనియు భూములలో నిదివరకే హక్కులు బొందినవారి విషయమై యింకను విచారింప వలసియున్నదనియు దెలిపి.

ఈ విషయమునుగూర్చి డాక్టరు సుధీంద్రబోసు యీనెల మాడర్కెరెన్సాలో విపులముగ వ్రాయుచు సుప్రీంకోర్టువారి తీర్పునందలి సంచుచితభావములను ఖండించిరి. భారతదేశపు హిందవులు కేషియను జాతివారు కాక పోవుటవలన అమెరికాలో పౌరత్వపు హక్కును బొందజాలరని సుప్రీంకోర్టు శాసించెను. అమెరికాలోని "నాచురల్ జేషను చట్టము" స్వతంత్ర శ్వేతజాతులకును, ఆఫ్రికా సంతతివారికి మాత్రము వర్తిల్లును. అనగా శ్వేతజాతి ఖులుగాని వారికి అమెరికాలో పౌరత్వపు హక్కుండ జాలదు. శరీరముయొక్క వర్ణము తెలుపు, నలుపు ననుసరించి పౌర హక్కుల నిర్ణయించుట యెంతటి స్వాభిమానమును వెల్లడించుచున్నదో గమనింపవచ్చును. పాశ్చాత్యదేశములో నెల్ల ప్రజా ప్రభుత్వము ననుభవించుచున్న దేశమైయుండి, నిర్వస్వాతంత్ర్యము నభిలషించునదైయుండి, జాతి వర్ణ విద్వేషములతో శ్వేతజాతి ఆధిక్యముగల వారని యచటి సుప్రీంకోర్టు శాసించుట యెంతటి అన్యాయము! యునైటెడ్ స్టేట్సు అంతటిలోను కి వేలమంది భారతీయులకున్న యెక్కువలేదు. ఈ కొలదిమందికి అమెరికాలో పౌరత్వపు హక్కుల ప్రసాదించుటవలన వారికి గల్గు నష్ట మేమని బోసు గారు ప్రశ్నించుచున్నారు. ఇప్పుడీ సుప్రీంకోర్టు తీర్పువలన నికముందు అమెరికా పౌరులుగ నున్న వారికి హక్కును దొలగించుటయేగాక, యిది వరలో పౌరత్వపు హక్కును బొందిన వారికిగూడ నాహక్కును తొలగించుచున్నది.

యునైటెడ్ స్టేట్సు యిటీవరకు గడంగుటకు ప్రక్కనున్న బ్రిటిషు కేవడాయే కారణమును భావము ప్రబలియున్నది. కేవడ ప్రభుత్వము భారతీయుల నచటికి రాకుండా జేయుట కనేకముగ నాటకముల గలుగజేసెను. విదేశములలో భారతీయు లిట్టి కడగండబడుచుండ భారతదేశము జేయ వలసిన పనియేమని బోసు గారు గుచ్చుచున్నారు. సుప్రీంకోర్టువారి తీర్పు భారతీయుల నవమానపరచుచున్నది. ఈ విషయమై భారత ప్రభుత్వముగాని రాజప్రతినిధి గాని యేమియును జేయజాలరు. భారతదేశములో భారతీయులు స్వాతంత్ర్యము బడ సినగాని యితరదేశములలోని భారతీయులను ఆదేశి యులు సమానస్వత్వములు గలవారుగను భావింపరు. సమాన స్వాతంత్ర్యమిచ్చినపుడు యీ వర్ణ విభేదము లంతగ పాటించరని దలంపవచ్చును.

లిబరలుపక్ష ప్రచారము

దేశబంధు దాసుగారు దక్షిణదేశమునందు స్వరాజ్యపక్ష ప్రచారము నుచ్చస్వరముతో జేయుచున్నారు. రాజగోపాలాచారిగారు కర్ణాటక దేశమునందు గయా కాంగ్రెసు తీర్మానమున కను రూపముగను కాంగ్రెసు ప్రచారమును జేయుచు

న్నారు. సి. వై. చింతామణిగారు మహారాష్ట్రదేశ మునందు లిబరలుపక్షమునను ప్రచారము చేయ బోవుచున్నారు చింతామణిగారు సంయుక్తరాష్ట్ర ములందు ప్రచారమును జేయకయే మహారాష్ట్ర దేశమున కేల బోవలసివచ్చినదియును తెలియ కున్నది. పెరటిచెట్టు మందునకుపయోగపడదు. ఈ యుపన్యాస పరింపరలను వినిన కొలదియును ప్రజలకు సంబహములు వృద్ధియై కర్తవ్యము తోచుకుండును. కేయిమాట లొకపనికి జాలవని మహావి ష్టేషనరూట యుపన్యాసములు స్ఫురింపజేయుచున్నవి. లిబరలుపక్షమును గురించి "ఇతరులు కష్ట పడి గడించినపుడు ముందంజవేసి లాభమును బొందుటకు లిబరలుపక్ష మేర్పడినది" అని నటరాజును గారు దెలిపిన భావము సమంజసముగ నున్నది. గడిచిన యెన్నికలయందువలె నీయేడు లిబరలుపక్షము నకు విజయము గలుగజాలదని దేశపరిస్థితులు విశదము చేయుచున్నవి. ఏ యెండ కారితని గొడుగును జట్టగలవడు మెన్నితంత్రములైనను సమయాను కూలముగ పుగలదు. కాని కర్మఫలమును న్యాయముగ నొడగూర్చుటకు యమధర్మరాజు సిద్ధముగ నున్నాడు.

రూపాయి నోట్లు

రూపాయి నోట్లవలనను ప్రభుత్వమునకును ప్రజలకును తలపెట్టిన లాభము గలుగలేదు. నోట్లు చిన్నవై కాగితములందు బలములేనందు నను జనసామాన్యమునకు నష్టము గలుగుచున్నది. రూపాయి నోట్లు లేములనో చిక్క కొని కనుకడ కను చినలకు నష్టమును గలుగజేయుచున్నవి. వెండి చవుక యగుచున్న కాలమునను కాగితపు నోట్లకు బదులు వెండిరూపాయలను వేయుట వాడుకకును పరపతికిని వీలుగ నుండును. ప్రభుత్వమువారు బాగుగ యోచించి రూపాయి నోట్ల నుపసంహరించు చేయవలయునని కోరుచుండగ వంగదేశాంగ్ల వర్తకసంఘము రూపాయి నోట్ల నుప సంహరించు చేయగూడదని ప్రతిఘటించుట విచిత్రముగ నున్నది. రూపాయి నోట్లు ప్రజాదరమును బడ సినవని యుచు భవముగల వా రెవరును జెప్పజాలరు. స్వప్రయోజన పరాయణులును ననుభవ రహితు లును నైన యాంగ్ల వర్తకు లేమి చెప్పినను చెల్లు బడియగును. భారత ప్రభుత్వ మాప్రవర్తమైన యాంగ్ల వర్తకసంఘముల భావములను పరమ ప్రమాణములుగ స్వీకరించుటయందు విచిత్రము గనుబడదు.

బిబ్బరు అకాలీలు

వంజాబునందు జలంధరు హోషియారుపూరు మండలములందు బిబ్బరు అకాలీల విషయమై ప్రభుత్వమునకు కొంత భయోత్పాతము బయలు దేరినది. నిజకరిస్థితు లింతవరకును దెలియలేదు. నీరు బావివిక్కుల ప్రచారకులని కొందరును విప్లవ కారులని కొందరును అభిప్రాయపడుచున్నారు. సేరాన్వేషణ శాఖాధికారిలు 186 మందిని పట్టుకొనినటులును నింకను కొందరు కట్టువడచున్నటులును తెలియుచున్నది. ఇట్టి విపరీతవార్తలు ఫలిత మెటులున్నను వయొ నీరు పత్రిక కాహారమును గల్పించుట కుపయోగ పడుచున్నది. నిర్బంధవిధానమునందు విశ్వాసము గల యాంగ్ల పత్రికలకును నిరంకుశ ప్రభుత్వము నకును కాలక్షేపమున కవకాశము గలుగుచున్నను నిర్బంధవిధానము శాంతిని గలుగజేయజాలదు.

గయా కాంగ్రెసు కార్యక్రమము

ఆంధ్రరాష్ట్రమునందు గయా తీర్మానమున కనుకూలముగ నింతవరకును తలకు స్వరాజ్యనిధికి రూ. 3,00,000 లును 1907 వ వాలంటియరు లును సమకూడినటులు కార్యదర్శి కాశ్యోర రావు గారు వ్రాయుచున్నారు. జూలై మాసాంతమునకు గల గడువునకు జేసించిన భాగము నాంధ్రదేశ ముత్సాహముతో బూర్తి జేయు నని నమ్ముచున్నాము.

జన్మదిన పురుషములు

పరదాస్య బంధనమునకు సాధనములైన భావా సాహెబు బిరుదమును మాల్మీనువానులైన రాఫీ గారు నిరాకరించి స్వాతంత్ర్యప్రియత్వమును వ్యక్తముచేసిరి. ప్రజలు గాంధీమహాత్ముని బోధనల కనుకూలముగ బిరుదముల సమ్మానములు వదలిన జాస్యవిమోచనమునకు మార్గ మేర్పడుట కవకాశములు గలవు గదా!

విరుద్ధాదేశములు

శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారి, శ్రీయుతులు దేశవాసు గాంధీ, గంగాధరరావుదేశపాండిగార్లు 8 వ తేదీ మొయిలో ధార్యాలో దిగి. రైలుస్టేషనవద్ద కేలకొలిచి ప్రజలను దార్శన వార్తీకర గారి కలకీర్తుదశమునుచేరి యానాయకులకు భుజనము స్వాగతమొసగిరి. వారికి పుష్పమాల నవర్పించి శ్రీ యంత దీక్షితులు (ప్రీడరు) గారి బంగారపు తీసికొనికల్పిరి. అచట మితాహరముల నొసంగిరి. పిమ్మట ధార్యాలో భగినిఉం డలివా కేరసిన శ్రీలక్ష్మకు గోపాయిరి. అసభలో నాడు కుటుంబస్థునిండిరి. పిమ్మట జాతీయపాఠశాలలో జరిగిన రష్మీ య కాంగ్రెసుసభకు నాయకులవైరి. బొంబాయిలో స్థాయి సంఘసభలో నామోదింపబడిన సమాధాన తీర్మానము వాలో తిందుటకే కర్నాటక రష్మీయసభ యానాయకుల బంధుబంధు అసభలో మాడుంకలనేపు యిష్టాప్తి చర్చజరిగిరి. మరల 4 వ తేదీ ఉదయమున 8 గంటలకు సభిజరతులకు వాడు నిశ్చయించిరి.

బహిరంగ సభ

8 వ తేదీ రాత్రి 9 గంటలకు పట్టణమున కొందరు కాంగ్రెసుసభ్యులు నాయకులకు విడుదలైరి. రాత్రి 10 గంటలకు బహిరంగసభ ప్రారంభమైరి. 2000 మంది ఆసభిజరవైరి. మండలకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు విశాయకరావు జోషీగా రాసభ కథ్యక్షతవహించిరి. జోషీగారు నాయకులకు స్వాగత మొసగిరి ధార్యాలో కాంగ్రెసు భిలాభతుసంఘముల పక్షమున దివాకరుగారు సభ్యాధ్యక్షములును జరిగిరి. దానిని ముత్యకర్త గారు కన్నడభాషలో సభ్యులకు తెలిపిరి.

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారి ఉపన్యాసము

జయజయభ్రమలు చెలగుచుండ రజగోపాలాచారిగారుతలి ఆంగ్లభాషలో నువ్వనెడిరి. రాజగోపాలాచారిగారు కన్నడభాషలో ముత్యకర్తగారు సభ్యులకు తెలిపిరి.

"జనమిక సిద్ధిపోవలసిన సమయముకల్పింపగాని స్వ రాజ్యమునయ్యుండకును వనము నేలుకొనే మార్కుండకలెను. ఇతడు కలిగియుండుచున్న ఏమిటి కానరాదు. కర్నాటకము చా రెన్నును కంగనగల విషయమున క్రద్ధులారెదు. మీరు రాట్లములను మూల బడ చేయకున్నారట్లు మీర నూడవ దే కుచు ఇద్దరు కట్టుచు గాను సంఘములను బలపరచుచు మీరు పనిచేసిన సే గాని మేలు కలుగదు ఏది ఎటుల జరిగినను మీరు మీనాయకుడను దేశపాండిగారి ఆజ్ఞలకు కుమించును మీరు మీనాయకుని యందు సంపూర్ణవిశ్వాసముండి ఆధికమున నైకపర్యంతోదేశ సేవ చే జలెను. మీ మండలసంఘమువారు మాకు సభ్యాక సుక్రమొసంగుటవలెను. ఇట్టి తరస్వరాభివృద్ధివలన వలన లాభము జేయ. ఇంతి కాలముండి గాంధీమహాత్ముని హితోప దేశముల నాంకించుచున్న మీరు మితికేయో టులు వ్రాయుచుండెడు. కత్తిమైన విషయములే నాయకులెను. కేవల కత్తిమతో దేశ సేవ చేయటముగల కత్తి మితరకలనకే నాకు కలుగు

మనమును సమర్థమునకును సామర్థ్యమునకును కలుగదు. దేశపాలనమున నుండునంతకాలము సామర్థ్యము కొరతకడను. ప్రజల అసహకారము వలననే ఇట్లు కలిగియున్నది.

కానననభలు

అభ్యర్థకు ఓటరులను ఓట్లకును వారంబింపిరి. దీనివలన వరకు నియామక సాగుచున్నందున, ఓటరులన్నియు చాలమంది మీయిద్దరు కచ్చి మిమ్ముల నడిగెదరు. దీనివలన 'ఓట' ముగిసినప్పుడు వరల సమాధానము కలుగవలదు. ఈలాగా జరుగు సంతులనము లేకనేయిచ్చును. అభిప్రాయ భేదములు కలిగినవని మన మెవరమును భయపడ నవసరములేదు. కాశ్యపమను పోని కలిగియున్నట్టి కాశ్యపమును మా ప్రమాదము చేయగూడదు.

ఉప్పుపన్ను

ఈ సందర్భమున జరిగిన గొప్పవిషయమేమి? ఉప్పుపన్ను. ఉప్పుపన్ను వేసినప్పుడు నూడే స్థితికిరదుగలవా రెవరైన కానననభలకు వెళ్లగోరుదురా? స్వరాజ్యమును మేల్పడక పూర్వమే దొరతనమువారు ఉప్పుపన్ను వేసియుండినచో నావకు మేల్పడియుండదు. ఒకసారి ఆరక్షణ శక్తిని కరువార్చుట వలన దాని నంతరించేయుట ముఖ్యపాద్యముగాదు. ఉప్పుపన్ను నూడే స్వరాజ్యమును సంతరించేయలేదు, ఏమనగా వేలైన ప్రపంచమున కలపట్టుటతోడనే వెంటనే కలతకొట్టెట్లు నలగునా? కానననభలను బహిష్కరించుటకు మితవాదులుగూడ సంగీరింపవలసి యుండెను. 1921 లో కంటే మెచ్చుగా యీ సందర్భమున ఈ ఉప్పుపన్ను కారణమున వేరయింపదరు. కేరళ విపదగిరి. కానననభల లో ఉప్పుపన్ను చట్టమును తెంచుసారులు తిరస్కరించినచో రుచిరట్లుగు మితవాదులేగాని ప్రభుత్వంట్టముల నన్నిటిని తిరస్కరించెదమని వంతమువచ్చిన అతివాదులుగాదు. వారలు తెంచుసారులు తిరస్కరించినను రాజప్రతినిధి తనకుండు అధికారములను వాళ్లట్టు నమలులలో పెట్టలేదు. తనకు సహాయముచేయుటకు వేరయింప కానననభలలో ప్రవేశించుటకును దురుసులను కొడయగ్గు సమయమునందే అరెస్టుచేయుట నమలులలో పెట్టెను. ఈ కానననభలను మనము పూర్తిగా తిరస్కరింపవలెననుట కింకను సంకల్పముచేసిన కలదా? మితవాదులలో వైకము కొందరు తమ కళ్ళకును కదిలేదేమి. వారికిను పూర్తిగా నిర్ధారణ చేయగలగలేదు గాని కానననభలను బహిష్కరింపవలెనను కొరిక వేరయింప ఎల్లవారిని గలదు.

మాయము మాయము చేయుట

ఈ కానననభల మాయము మాయముచేయుటకు క్రొత్తగా కాంగ్రెసుపక్షమువారికి ప్రాసంగికమేమి? ఆ మాయము అభిప్రాయము వరల వట్టి కలియచుకొనటలేకుండ దాని నిదివరకే విడిచివేసితిమి. దొరతనమువారు నిరంకులని చూపించుటకు వేరువును వరల కానననభలకు వెళ్లవలె! ప్రతిచట్టమును నిశాధింతులకు వంతమువచ్చి మనము కానననభలకు వెళ్లినచో మంచి చట్టములను చట్ట చట్టములను నూడే మనము తిరస్కరించుచున్నచో రైతులకు లాభకరమగు నోచట్టమును మనమును తిరస్కరించితిమిని దొరతనమువారు న్యతిస్థితి అధికారము నుపయోగించి దాననమలులలో పెట్టెదరు. అప్పుడు రైతులు మనలనిరించి దొరతనమువారిలో చేరెదరు. మనము వట్టి తెలివిమాలివారమని రైతులు నిందించెదరు.

స్థాయిసంఘటికార్యము

కానననభలకు వెళ్లకలెనను మనము కష్టము. వెళ్లకటి సారిమహాత్ముని మనములను కానననభలను బహిష్కరింపవలెనను తిరస్కరమును మేల్పడుచుంది. కాంగ్రెసు మహాభూమి నామొందిరి. మహాత్ముడు కారాగృహముననున్న సమయమున గయలో మహాసభ జరిగినది. "మేము కానననభలకు వెళ్లకలెనను" అనెదలగా మహాభూమి తెలిసిరి. "మనము వెళ్లకలెనను" నానంది అవామకము తెలిసిరి. అనేది భయములను సమాధానమును మనము చేయవలెను. అనభద్ర 8000 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. కానననభలకు వెళ్లనూడదను తిరస్కరము నామొందింపవలెను. ఈ తిరస్కరమును ప్రజలతోడింతులకు మనమెట్టి ప్రచారము చేయగూడదని యిప్పుడు బాంబాయిలో 600 మంది ఉప్పుపన్ను మాత్రము కచ్చి ప్రాంతాంతరమున భద్రలో తిరస్కరింప బడినది. స్థాయిసంఘము మహాసభకు ప్రతినిధి పంపిరి. ఎవరైన ఉత్తరపుట భిన్నముగా ప్రతినిధి పంపియను చేయగూడదు. గయలో మహాసభవారు కానన

సభకు తెలుగుగూడదని తిరస్కరించినను యావహికాయతలు కట్టి దీక్షను బూనినందుక మేము వెళ్లకలెనను వారు కట్టుబట్టి స్వరాజ్యమును వేరవదిరి.

స్వరాజ్యపక్షము

దీక్ష కాంగ్రెసు మహాభూమి తిరస్కరించి యావహికము వేరవదిరి. గట్టిపట్టుక మేరకైన కలిగినచో అప్రకారము వనిచేయుటకు వారికి నావకలదు. అనావక ప్రకారమే యీ మహాభూమిని పనిచేయగోరి గాని వారు కాంగ్రెసు మేల్పిన మూత్ర మటుల పనిచేయగూడదు. కాంగ్రెసు మేల్పిన మూత్రమునూడదు; సరికా మేము కాంగ్రెసు సభ్యులమని తెప్పుకొనుచునూడ వారలుచేయగూడదు. తమ అభిప్రాయమే ముఖ్యముగాని సంయోగ మంతయుఖ్యము కాదనియే వారు తలచిరి. కామెక క్రొత్తపక్షము వేరవదిరినంతమాత్రమున కాంగ్రెసుసభ అంతరించునని గాని చీలిపోవుననిగాని వారు తలంచలేదు. కాంగ్రెసు ఎప్పుటికిని స్థిరముగా నుండును గాని అంతరించదని వారెవరును. కాంగ్రెసుసభ దేశీయులవలెనిది కథలుగుట దానికి క్రి ప్పటికిని ఉడుదు. తిరుగుబాటుచేసిన వారు మరల సయోగమును కొడచు ప్రజలను వేడగూడదు. ఈ మహాభూమిని నిజముగా సంయోగమును కొనిచో వారి కానననభల ప్రచారమును మన కాంగ్రెసువిధానమును సాగింపవలెను.

తిరస్కారపక్షములో మరతులు

అల్పసంఖ్యాకుల లభికసంఖ్యాకుల తిరస్కరమును తిరస్కరించదమను దురాచారమును వేరయింప క్రొత్తగా మిగులుదు. తెచ్చిపెట్టుట పాడియగునా? తిరుగుబడినవారు మేటివాయకులని స్థాయిసంఘమువారు వారిలో మరతులను చేసికొనుటకు లోబడిరి.

"కాంగ్రెసు మహాభూమి గయతీర్మానము వెంత మౌనమును మార్చలేదు."

అని క్రొత్త కాశ్యపసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

"స్వరాజ్యపక్షమునకు బలము మెచ్చుచున్నది.

కాంగ్రెసుపక్షమునకు బలము తగ్గుచున్నది. కాన కాంగ్రెసుపక్షమునకు వరల బల మధిక మగుటకే యీ తిరస్కర మనామొందింపవలెను.

అని పీఠికలో స్థాయిసంఘమువారు వివరించిరి. దీని ముఖ్యవలెనే మేమి? మనము దరమును నూడే కానననభలకు వెళ్లవలె ననుటయే. గాని తిరస్కర మింకొక రీతిగానున్నది ఇది మనముగాదా? ఇప్పుడు కానననభలకు వెళ్లకుట మార్గము మరింత సులభమగుటకే స్వరాజ్యపక్షమువారు సంతసింది.

"ఎన్నికలకు ఎవరును నిలువగూడదు"

అని కాంగ్రెసు తిరస్కరమునం దున్నది. ఎన్నికలకు నిలువగూడదా తీర్మానమును వారు గా తెరుచుచును. కాన దీనిని సూర్యప్రచారము చేయవలెననులేదు. బాంబాయి తిరస్కరమునల గయ తిరస్కరము నివ్వలెనను. మన మెవరమున తీర్మానమును మందముగానూడ దీనిని ర్వి ఎట్టి ప్రచారమును చేయగూడదనినూడ వారు కట్టిపెట్టిరి.

అకమనసమాధానము

కర్నాటకము పురమన్నగ్గు ఎకంగిరస్వకవటిది. ఈ రాష్ట్రమున నింకవరకు స్వరాజ్యము మేల్పడలేదుగాని స్వరాజ్యమును తీర్మానమునకునూడ కచ్చి ప్రచారము చేసెదరు. మిరంతులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చునూడదు. అనగా కేమి మిరాష్ట్రమున స్వరాజ్యమును బలపడుమందగా మిరు మిన్నక మాయ మండవలెను. మాయమంది స్వరాజ్యము ప్రచారమును కచ్చి బోధించుచున్నను మిరు నోరెత్తి వారికి ప్రతిబలముగా చేయియను పలుకనూడదు. రహస్యముగా వైక మిరుబోధించనూడదు. అటులచేసిన నియమభంగము చేసినవా రగుదురు. ఈరీతిగా మనము రాజకీయమున అత్యవార్థి గామియకొన నలసినదే నా? వాళ్ళుకచ్చి యుండ నూడదు. విరోధ ముకల గూడదని తెలుపుట కడు సులభము. కాని అత్యవార్థి కలిగింతుల నూడ ముగియేనా? ఈ అత్యవార్థి ఏకైక యొక పక్షమునకు మాత్రమే గాదు. వారియొక మున కరిగియనూడ నీతియే కలుగును.

భావిని

గయలో కాంగ్రెసుసభలో జరిగిన సంతులన అటుపెట్టుట వేరవదిరి జరిగిన విషయములనునూడ మిరా రిగియేయున్నది. 1923 జూన్ నెలలో నికేమి జరుగునా? మిరాపించుకొనుదు. అప్పటికి స్వరాజ్యమును వారు కానననభలకు ఎన్ను

కొనుచుదురు. వారు కేమి విధానమును నిర్ధరించెదరు. ఆ విధానమును కాంగ్రెసుసభలో నుపపాదించి దానిలో వేరైన సమాఖ్యలను చేయగోరెదరే చేసి మారు తోడ్పడుదని కథవారిని కొరెదరు. అప్పుడు మనదృష్టియంతయును కానననభలయందే లగ్నుచును. స్వరాజ్యమును వారు కానననభలలో కొరెన కొరెకలకు పార్లమెంటువా రేమి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదరోయని యవకలు నిరీక్షించుచుందురు. స్వార్థశాస్త్రము దీక్ష చచ్చి బడిపోవును. ఆ మహాభూమి మనము పుష్పరసమునకు కానననభల బహిష్కరణ మిప్పుడొక ప్రాకారముగా నున్నది. ఆ ప్రాకారమును వేడగొట్టింప అత్యవార్థి వాళ్ళమగును. మనము చేతులారా సామ్రాజ మొక్కలను పీకేయముగాని యిరులు పీకేయమునంద మనము చేపింపదగునా? గాన నితీర్మాన మౌనము.

విద్యాశాలలు, న్యాయస్థానములు

న్యాయస్థానముల విద్యాశాలల బహిష్కరణ ము నిలవిపోతదా కానననభల బహిష్కరణముమాత్ర మేల నిలవిపోనూడదని కొందరు నన్నడిగిరి.

"మీరు విద్యాశాలలకు వెళ్లకు, మీరు న్యాయస్థానములకు వెళ్లకు. అందువలన మీరు స్వరాజ్యముననున్ను."

అని మనలవెనకను ప్రోత్సహించుచుంటేదే. కానననభలకు వెళ్లిన స్వరాజ్యమును మిగుల మిప్పుడు స్వరాజ్యమును వారు వాదించుచున్నారు. ఇది చాల అక్రమప్రచారముగాన నిర్దిష్టప్రచారమును మనము నిరీక్షింపవలెను. వారిలు ప్రోత్సహము చేయనిచో వారికి వేరువిధానమే లేదు. కానననభలకు వెళ్లకలెనను అందోళనముల వారి నిర్మాణవిధానమును సాగించుట కరకాళ మేయుండదు.

"ఈ సమాధానములను పొందుచుమిమ్ముకీయ మై త్రి ప్రజలను."

అని కొందరిని, గాని యీ సమాధానము వలన పంబాయిలో కట్టిమైతి యేమియును కలుగలేదు. దీనివలన ప్రావ్యాణ ప్రావ్యాణకేర వైకమ్యములు తొలగలేదు.

వరపుర విరుద్ధాదేశములు

"స్థాయిసంఘ తిరస్కరము. నుల్లంఘనముగా" అనుసంకేయము కొందరికి కలదు. ఇప్పుడు వరపుర విరుద్ధములగు నాదేశములు రెండు: లిగిని మనము జేసినను రింపవలెనని నిరంకుకాధి కాయకధితిలో స్థలమునకు సభివారి అజ్ఞయే మిన్న ప్రజాకర్తృవత్వము మాత్రమే గాదు.

"స్థాయిసంఘమువారి తిరస్కరము నుల్లంఘించిన అయోమయ స్థితికలుగును."

అని కొందరిని. మహాభూమి తిరస్కరమును తిరస్కరించినవారిలో సమాధానముచేసికొని తమ తిరస్కరము ప్రకారమే నడుచుకొనవలెనని కొరుకులు స్థాయిసంఘమునకుమాత్ర మధికారముకలదా? ఇకమిరుకు మహాభూమి చేయబడునా? తిరస్కరముచేసిన స్థాయిసంఘమువారు స్థాయిసంఘము కేమిమన్నకముకలదు?

స్వరాజ్యపక్షమును బహిష్కరముగా చేయవలెనని మీరు కొరెదరెం తెలకునిధిక ధనమును వలంటీరులను పనుకూర్చుడు.

నాగపూరు సత్యాగ్రహము

ఇది భారతదేశమున కింకను సంబంధించినదిగాని ఒక్క నాగపూరుకు మాత్రమే సంబంధించినదిగాదు. గాన మీరు నాగపూరుకు వలంటీరును పంపుదని అవాగ్ధ్యముగాను నడిచి.

(స్వరాజ్య)

రంపపిఠూరి కేసులు - విశాఖసత్తాణము

(ఒకవిలేఖరి చుండి)

ఈ పట్టణమున ఏకైక ప్రెస్ మన్నకోర్టులో రంపపిఠూరు కేసుల విచారణ 21-5-23 తేదీ మొదలు ప్రారంభ మయెను. ఇకా విచారణ జరుగవలదు. ఇప్పటికి 125 సాక్షుల విచారణ ఫిర్యాదీతరపున అయినది. ఇంకను 35 సాక్షుల విచారణ జరుగుచున్నది. 18 తేదీ మొదలు డిఫెన్సు విచారణ ప్రారంభమగును. ఈ ఫిర్యాదీత కేసులు వినుటకు మా జిల్లాలో పల్లపు తాలూకా ప్రజలు చాలమంది వచ్చుచున్నాడు. విచారణస్థలము మా పట్టణమునకు కడుదూరముగా నున్నచో అత్యవార్థి ముతో మా పట్టణమును నినుట కేరెంచుచున్నాడు. కేసులవిచారణ అత్యవార్థి మును ప్రజలలో కలిగించు చున్నది. ఉభయ వాదనలకొరకు అభిమతము రివినములు ఎట్లుని అనకొనుచున్నాడు. గమక యింకను యీ కేసుల 23 తేదీవరకు ఈ కేసుల విచారణ జరుగవచ్చును.

తూర్పు ఆఫ్రికా నిర్బంధ చట్టము

అధినివేశ కార్యాలయమువారి మూర్ఖపు పట్టు

భారత ప్రభుత్వ సూచనలు నిరాకరించబడుట

సీమా, జూన్ ౧:— టంగై కా ప్రభుత్వమువారి తీరుల కొనిర్పిన, లాభముల పన్ను కట్టించు, పశువుల వ్యాపారుల పట్టు, వ్యాపారుల లైసెన్సుల పట్టును మొదలగు చట్టములను గురించి అధ్యంతరములను దెలుపుచు భారత ప్రభుత్వమువారు అధినివేశ కార్యాలయమువారితో సత్తరప్రభుత్వ తరములు జరుపుచుండిరి. ఈ చట్టములను నిలబెట్టుటకు గాని, రద్దుకేయుటకు గాని నిరాకరించుటకు అధినివేశ కార్య దృష్టిని కృషింపచుకొనెను. ఈ చట్టములను కొన్ని సవరణల సుపాదించుచున్నందున భారతము టంగై కా గవర్నరుతో సంప్రదింపి అధినివేశ కార్యదర్శిని విచారించున.

భారతీయులకు ఆహారపదార్థముల ఎక్కువలని టంగై కా ప్రభుత్వమువారు తేజీయులకు వాణ్ణాపించుటను గురించి భారత ప్రభుత్వము వారి కిట్లు దెలిపెను. మోషి అను బొక్క ప్రదేశమున మూతము ఒక్కదినమున, నవ్వుటి స్థానికాధికారి అధికారులనుండి ఎట్టి యుత్తర్యు లేకయు అట్లాజ్ఞాపించెను. టంగై కా ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ఈ విషయమును చక్కటెట్టిరి. జర్మను చట్టముల వలన చాలమంది, తిన్నచిన్న వ్యాపారులు పన్నును తప్పించుకొనుచుండిరినియు అందుచే గలుగు అశ్వాసమును తొలగించుటకు ప్రస్తుత చట్టము లాన్వయించెను ప్రతిబింబము.

నెటాలునుకు మరెయొక చట్టము

సీమా, జూన్ ౧:— బ్రిటిష్ హెల్సుమిటి నేర్పనకు అనుగుణించి ఇటీవల నెటాలు ప్రభుత్వమువారిచే గావింపబడిన చట్టమునకు దక్షిణాఫ్రికా గవర్నరు అంగీకారము జోసగెను.

ఆడవిల్ల స్థానమున

మొగవిల్లవానిని జేర్చుట

ఒక స్త్రీ ఆస్తికొరకు జేసిన మోసము

బొంబయి జూన్ ౧:— బొంబయి డిటెక్టివ్ కాలావారు ఒక వింతమోసమును కనిపెట్టిరి. మృతుడగు ఈ భర్తయుక్క ఆస్తిలో రు. ౫౦౦౦౦ వాటాను రాబట్టుకొంటున్నా వాడొక స్త్రీ తనకు జన్మించిన ఆడకుమార్తె స్థానమున మొగ విల్లను జేర్చెను. ఈమె బొంబయినందు జేమిరన్ వాణ్ణి అను క్రొవ్వనిభార్య. ఈతడు మరణించు నన్నటికి మొదటిభార్యకు మరణముగలదు. రెండవ భార్యకు ౧౨ వత్సరముల వయస్సుగలదు. ఈమె గర్భవతిగానుండ భర్తవరణించెను. ఈమె ఆస్పాత్రుగా బరోడాకు ప్రయాణమై రైలులో వెళ్లుచుండగా కలవెల్లలను ప్రసవించెను. ఈ కలవెల్లలలో నొకటి మగశిశువుయొక రెండవది ఆడకుమరయొక దెలుపజడెను ఆమె బరోడా తరెనకువార కొన్ని దినములవరకు బంధుగుల కేర్వరి తన్ను బాదరానియ్యలేదు. తనకు మరణముగ జన్మించిన పుత్రుని తరపున తననతిమిత్రులవై ఆస్తికొరకు వ్యాజ్యము దెచ్చెదనని ఆమె బరోడాలోని బ్రిటిషు రెసిడెంటుయొడుకు సాక్ష్యమునగను. కలవెల్లల ఇరువుర ఆకృతియు చాల భేదముగ నుండుటచే ననుమానముగలిగి నవతి మరణము పోలీసువారికి తెలియజరచిరి. పోలీసు వారు విచారింపగా రైలు సండు కవల పిల్లలు పుట్టినవియను నిజమేననియు కాని వారిరువురు ఆడకుమరైవనియు దెలియవచ్చెను. ఇంకొకకుమరొకడొక స్త్రీకొనబడెను. ఈకుమరపోలీసులుతెచ్చి బరోడా వైద్యకాలయం దుండగా కొలదిడియుల కాశువు మరణించెను. వైద్యకాలయద్దకు రెండవ శిశువునాడ కొన్ని దినములకు మరణించెను. పోలీసులు విచారణనుసాగించి, మగశిశువు కుండరపురమునందలి అనాధశిశురణాలయమునందే విధవరాణి యొక్క మిత్రులొకరుగొనితెచ్చి యుపరిరయ ఆశువు ఆడకుమరలకు రెండవారములు పెద్దయినను దెలియవచ్చెననియు ఈకుమరైవను పోలీసులొకరును నుండెను. విధవరాణి ను ఆమెమిత్రుడును ఆకృతు జేయబడిరి.

వాతావరణ ప్రితి

1923-సం॥ జూన్ నెల 7-వ తేది గురువారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	ముఖ్య నగరములలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వర్షము	వర్షము
గోపాలపురం	88.9	80.6	...	0	0.14
కోరాపుట్	...	...	...	...	...
విశాఖపట్నము	102.9	82.1	...	0.91	0.91
కాకినాడ	102.4	80.6	...	0.58	0.58
మచిలీపట్నము	118.6	90.2	...	0.87	0.87
గుంటూరు	...	...	...	...	...
కర్నూలు	104.0	80.5	...	0.04	0.44
బళ్లారి	100.5	77.5	...	0.58	0.58
అనంతపురము	...	...	...	...	...
కడప	...	...	...	...	...
నెల్లూరు	102.7	86.1	...	0	.11
మద్రాసు	108.8	86.5	...	0	0.21
కడపూరు	104.6	85.2	...	0	0.45
నెల్లూరు	...	...	...	0.19	0.26
నెలమి	96.0	76.4	...	0.06	...
కోయంబూరు	94.1	78.5	...	0	0.76
తిరుచనాపల్లి	99.4	82.1	...	0	0.29
నాగపట్నము	101.8	84.8	...	...	0.42
పురుకోట	...	...	...	0	0.24
మధుర	100.2	82.7	...	0	...
పొంబన్	92.8	79.7	...	0.16	0.48
తిరునల్వేలి	...	...	...	...	0.05
తిరువేంగుడు	...	...	...	...	0.08
కొచ్చిన్	...	...	...	8.76	...
కాలికట్టు	87.8	75.8	1.11	1.28	...
మంగళూరు	89.9	79.6	0.27	0.78	...
రెంగళూరు	97.8	68.4	...	...	0.22
హస్సన్	...	...	...	...	0.22
మైసూరు	75.1	65.5	0.02	0.17	0.17
రైచూరు	...	...	...	...	...
నైరూదావాడ్	...	...	...	...	...
కార్వార్	...	...	...	...	...
రత్నగిరి	...	...	...	...	...
బొంబాయి	...	...	...	...	...
హాలాల్పూరు	...	...	...	...	...
కొడైకనూర్	7.80	56.1	...	0.27	0.94
ఉదకమండలము	...	...	...	...	...

సర్కారులు:— మొత్తముగా ఆకసము కొంచెము మబ్బుతోనే గూడుకొన్నది. కాకినాడ, బందరులో అల్పరకాలతక్కువ. ఇతరులకు, రాత్రి వేడిమి అసాధారణముగ ఎక్కువగ నున్నది. మామూలువేడిమి మించి. ది. 11.8, డిగ్రీలున్నది. మామూలు ప్రమాణముకంటె 14.17 డిగ్రీలు హెచ్చుగ వేడిమియున్నది.

వర్షము:— కర్నూలులో అల్పరక తక్కువ ఇతరుల రాత్రివేడిమి 2.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్నము 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలుగ:— ఆకసము కొంచెము మబ్బుగ నున్నది. అల్పరక తక్కువ. రాత్రివేడిమి 4.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్నము 4.6 మద్రాసులోను కడపూరులో 5.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మలబారులో వర్షము మరుయాయునే యుండవచ్చును. ఎస్. ఆర్. యు, సామూరు

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

దండిజనపనారకార్యాలయపురగపు ను కదిపిరించుటకు బందరులో ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నది కావనకథలో బార్లోగారు తెలియజేసిరి.

వైయిటను నుండి బ్రిటిష్ పోలీసులవరకు పోవుచున్న విమానముకట్టి బ్రదత్త 4 గురు చనిపోయినందులకు ఒక నికినాడు ముఖ్య కలిగింపబడి తెలియచున్నది.

సామ్రాజ్యసమావేశము

కార్యక్రమమును తయారు చేయుట

నలమందు ప్రత్యేక సంఘము

బందా, జూన్ ౧:— ఉదయం ౧౧:30 వ్యామోహ్య అధిక సమావేశమునకు ఏమి ఏర్పాటులను జేయవలెనని ఆలోచించుటకు సర్. సిలిక్ లాయిడ్, గ్రామము, సర్. తురిల్ గెడ్డెన్ మున్నగువారు సమావేశమైరి.

సభ జయప్రదముగ జరుగుటకు వత్తకసంఘమువారు రెండవను కర్తవ్య సమావేశముతో జనివేయవలెనని సిలిక్ లాయిడ్ గారు కోరిరి. సలహా సంఘము వెంటనే ప్రారంభమగున. అది కరకేజోమిని యనులకు కార్యక్రమ విధానమును వంపజెను. వారి ప్రత్యక్షతరము లందిన వెంటనే కడపటి కార్యక్రమమును సలహా సంఘమువారు తేర్పాటు జేసెదరు. సామ్రాజ్యములకు రాకపోకలు, సామ్రాజ్య సాధన సంపదల విజృంభణము, వర్తకజ్ఞానము నభివృద్ధి జేయుటనుగూర్చి ఆలోచించెదరు.

అధ్యక్షులవరకు సభ సాగును. అంతకుంటె ఎక్కువ కాలము జరుగదు. దీనికి కారణము నెలాభవనకు న్యట్లుగాయ తరువేయవలెనని పోవుటకు పొందరబడుటయే ఆయా కాలానుకూల సహాయముతో వర్తకసంఘాధ్యక్షుడు అధ్యక్షుడనవలెనని కార్యమును జరుపు ననుచున్నాడు. సామ్రాజ్య సభ ముగియువరకు మరల పార్లమెంటు సమావేశమగు ననవర ముండ దనుచున్నాడు.

నలమందు ప్రత్యేక సంఘము

అమెరికనుల ఆక్షేపణ

అమెరికనుల నూరజలను సమాధానముతో సంగీకరించు మార్గమును వెదకుటకు ప్రత్యేకముగ ఒక సంఘమేర్పరచబడెను. నల్లమందు ఉత్పత్తి ఎగుమతులకుగూర్చి కొన్ని మరతులతోనై జేయవలెనని బ్రిటను, ఇండియా, జర్మనీ, క్రెలినిభులునుచించిరి. నల్లమందు రత్తకము నణగ్రోవకుట కట్టికట్టకుల సలహాలింతకరె నని తెలియజేయ నిష్పత్తు చేసిరి, అమెరికనులు అది ఆయారా జ్యములందున్న అలవాటు, వ్యాపారమైనది ఒప్పుకొనుట, నల్లమందు ఒడంబడిక అనుబంధముగనే ఉన్నదనుట ఆపాయకరమనిరి.

కాలినమిలి నల్లమందు సంఘమువారు రెండవను దిద్దెన్ని గారి తీర్మానమును సవరణజేసిన విధముగ అంగీకరించిరి. ఒడంబడిక ప్రకారము ఇండియాలో వారు కనుబట్టి వచ్చినట్లు మందును వాడుట, దీనికై ఉత్పత్తి జేయుట అశ్వాసమునని తీర్మానించరాదని ఇండియా ప్రభుత్వతరనిధి తెలియజేసెను.

అమెరికను మద్యపాన నిషేధము

బ్రిటిషువారి యభిప్రాయము

యూనైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వమువారు తమ మద్యపాన నిషేధపు ట్యుక్తరపును అమలులో తెట్టుటకు పూర్వము సమాప్తస్వరక్రమము, వ్యాపారముగల ఇతరప్రభుత్వములతో చర్చించి మరీ అమలుజరపుట వంచిదని బ్రిటిషుమంత్రి కార్లిస్ నుగారుగోర అది పిలువదని యూనైటెడ్ స్టేట్సువారు తెలియజేసిరి

మొరొకోలో విప్లవాలవారు తిరుగబడిరి. స్పెయిను (తజుల 45 గురు చనిపోయి రినియు 300 మర గాతులై రినియు తెలియచున్నది.

వెస్టుయూరపా సార్వకామిక ప్రదేశములను దర్శిం తినపుడు వర్తకసంఘమువారు పోరామిక సంఘము వారును యురపాపై పూలర్ల యను గురించి తన భక్తిగోరములను వెలిబుచ్చిరి. తనవై మరసిన గులాబిపువ్వును అన్నిటిని తీసి కోగులమంచములపై యురపాప వరచెనట (స్టేట్సుమన్).

జపాన్ నేకాని చనిపోయెను.

ఆసియా గారు

తనకు ఇర్విరచన తెలియదనియు స్వీయచర్చిర కవుడు వ్రాయ లేదనియు ప్రవటులందులలో నెకరైన దానిని పూర్తి జేసిధనగాక యనియు ఆసియా గూర్చిరి.

స్థాయిగ వర్షావధానము మొదటితరగతి జంతువులను
మొదటితర భారతదేశపు పశువైద్యుని చాలవనియు రెండోతర
గతి జంతువులు చాలవగున్నవనియు మందెములపై చేయుచున్న
లను జటలకే వినియోగించవలసినయు అగాభాక గారు తెలియు
జేయుచున్నారు. (స్టేషన్మన్)

జాబులు

గౌరవార్థము

గుంటూరు జిల్లా సర్వేయర్ల కాలనీ సర్కిల్ కు
హిందూ యెలమెంట్రిక్యులర్ గ్రామము గౌరవార్థము
రంజాన్ నెలలో 17-5-23 తేదీ గురువారము ఉదయం 4-30
గంటలకు వివరములు క్రింద పేర్కొనబడినవి. అంతే పం
లు 11 గంటలకు బహుజనము వారిని గొప్ప ఉత్సవముతో
భూషణం చేసిరి. 20 వ ఏట ఏడవ వృత్తికిందిరి. వీరు చాల
తీరిగలవారు. వీరి కుటుంబములోనున్న వీరి భార్యకున్న 1 1/2
సంవత్సరము వయస్సుగల వీరి చిన్నవారుకును పాఠశాల
యెటులు జరుగనున్నా పరాత్పరనికే యొరక. వీరి జన్మభూమి
పాటిబండ్ల. నాగవరములో వీరి కలిగి ఉండవలయు వున్నాడ అని
మహాత్మాగాంధీ గారు వ్రాసిరి.

నాగపురమునందలి ఆంధ్రులు

అధికవర్షము వలన (యిండియన్ హెర్బ్యులరీ) అను
విశ్వాంశములకు మహారాష్ట్ర, బొడి రామమూర్తి వారు
గారు, మే నెల 15 వ తారీఖున ఇక్కడకు వచ్చిరి. వీరి
మే నెల 20 వ తారీఖున యానాగపూరు ఆంధ్రులు గావించిన
సభకు వారు అగ్రాధ్యక్షులవలె వహించారు. భారతీయుల
వికాసమునకు గురివియు, వ్యాయామకళ గురివియు రెండు
గంటలపేర్కొని గౌరవార్థమున మిచ్చిరి. ఇక్కడనున్న యాం
ధ్రులు పావించిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ భాందాగారము యొక్కయు
ఆంధ్ర కన్యకా పాఠశాలయొక్కయు అభివృద్ధి కొరకును
కాక 800 రూ॥ ఇచ్చిరను.

ఇట్టి త్యాగములకు మే మెంతయు కృతజ్ఞులౌమక
నను అర్పించుచున్నాము. నాగపురమున గుమారు 400 కంటుం
బములకా రాంధ్రులు ఉన్నారు. వారిందరను గలవీ ఒక గ్రంథాల
యందును ఒక వార్తా పాఠశాలను ఏర్పరచిరి.

నాగపూరు ఆంధ్రులయనుకుండి,

ముసునూరి కొండలరావు.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయాధికారి, ఆలయిండియన్ హెర్బ్యులరీ
అఫీసు, నాగపూరు, సి. పి.

కర్నూలు మరాఠు వర్తకసంఘము

గాంధీ సంవత్సరం జూలై నెల 2 తేదీ మధ్యాహ్నము
కర్నూలు మరాఠు వర్తకసంఘము కార్యనిర్వాహక సంఘ
సభ్యులు వర్తకసంఘ కార్యాలయములో పేలాం లక్ష్మయ్యగారి
అధ్యక్షతనకు సమావేశమైరి. ఈదినకు సునిహించిన తీర్మాన
ములు ఆమోదింపబడినవి.

(1) కలి అమావాస్య పిత్తవేళకు (వీరికొకట పింద
త్రవారము లేదు ఆరవైయే వంటావున్నది. పర్యవసరము కాబట్టి
యావత్తు మరాఠువ్యాపారం మాత్రం ఆదినమంత మానుకొన
వలెను.

(2) క్రమతరం కార్యనిర్వాహక సంఘములో నుండు
సభ్యులకా (1) మరాఠు మార్యులవారైగారు (2) ఇసుక
కర కేవల్యకెట్టిగారు (3) బమ్మ కేవల్యకెట్టిగారు (4)
మరాఠు అబ్దుల్ కరింసా హుసేన్ గారు (5) మరాఠు వోడన్న
గారు (6) బోటూరు యల్లయ్యకెట్టిగారు వీరందర మరల
ఎన్నుకొనబడిరి.

(3) కలి మరాఠువర్తకము కాను విశ్వకావ్యాలు
(కంసాలివారు) చే పనులు చేయించుకొన్న వస్తువుల తాలీ
యందు రు 10-0-0 కి రు 0-0-0 లు భర్యభక్తుల గాను
కారవత్తనంది కనూలుచేసికొనెను.

(4) కలి మరాఠువర్తకము కాను కొన్న వెండిబంగారు
వగైరావలెగల గు 10-0-0 మొదలుకొని రు 20-0-0
తోపుగావుండు మొత్తమునకు రు 0-0-0 3 ల ప్రకారమున్న
రు 20-0-0 లకు వెండి రు 10-0-0-0 నరకు రు 10-0-0
కు రు 0-0-0 కంటకు రుకుం సంఘాభివృద్ధికి ఆపాటులకల
కనూలుచేసి దిన మొత్తం కార్యదర్శికి పంపిరను.

(5) కొకాభ్యుదయి రావులందు మొత్తమునకు
రు 10-0-0-0 కి రు 0-0-0-0 కంటకు కడితేనే సంఘమునకు
ఇవ్వరను.

ఈ తీర్మానములుగాక సంఘమునకు సంబంధించిన
తండ్రిగారులు కేరసములు మున్నగు విషయములను సూచి
తీర్మానములనుగాక ఆమోదింపబడినవి.

కళింకెడ్డి వెంకటరెడ్డి,

కార్యకర్త మరాఠు వర్తకసంఘము, కర్నూలు

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా
జాతీయసంఘము

1-1-23 వ తేదీనుండి 31-5-23 వ తేదీవరకు

ఆదాయ వ్యయపట్టిక

జ మ లు

1-1-23 వ తేదీన చికానిల్వ	34-4-9
వ్యయం కరదనము మొత్తం	17150-0-0
తి. స్వరాజ్యనిధి	4109-5-8
అస్పృశ్యులవారణనిధి	1116-0-0
సభ్యులచంబా	6-0-0
రాష్ట్రసంఘమునండి వ్యాపకవారులకు	245-0-0
ఏలూరు జా. పాఠశాల	1819-6-0
కడి (31-5-23 తేదీవరకు) వగైరా	68-0-0
దూదిరాకీరములు	202-10-0
కన్యకులు	168-2-9
సంకల్పణ భాతావ	177-0-0
అంగారానిధి	18-12-0
రా. సంఘములలోనుండి కనూలు	250-0-0
అధ్యాపకభాతావ	955-18-0
రా. సంఘములకాతావ	190-0-0
భి. జా. పా. కాతావ	96-0-0

మొత్తం

26007-5-9

ఖ ర్య లు

తి. స్వరాజ్యనిధి	215-4-0
రాష్ట్రసంఘమునండి వ్యాపకవారులకు	245-0-0
సంకల్పణ భాతావ	192-0-0
కన్యకులు	5-5-0
అధ్యాపకభాతావ	1028-0-9
భిమవరం జా. పాఠశాలకాతావ	100-15-8
రాం. అభ్యర్థిరుములు కాకను	8-0-0
ప్రచారం, ప్రయాణం ఖర్చులు	849-8-8
గౌరవవేతనములు	405-0-0
రంజితేంద్రులను విద్యార్థి వేతనము	15-0-0
కార్యాలయపు ఖర్చులు వగైరా	208-0-6
వీరిలకు చందాలు	31-8-0
కనూలు జా. సంఘంకాతావ	80-6-0
తి. స్వ. నిధి. కనూల్ ఖర్చులకాతా	75-18-0
హిందీ ప్రచారము	25-0-0
వరకము కాపరికావ	800-0-0
రాష్ట్రసంఘమునకు పంపినది గత సం॥ తాలూకు	580-8-0
వ్యయం కర కాతావ	22050-0-0
31-5-23 వ తేదీన చికానిల్వ	147-0-0

మొత్తం

26007-5-9

దండు నారాయణరాజు,

కార్యదర్శి, ఏలూరు

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

స్వరాజ్యనిధి వసూళ్లు

15-5-23 తేదీన ప్రకటించబడిన మొత్తము	1868
నెల్లూరులో యింటింటి దూహయకరం కనూలు	200
కంగల్ల రామరెడ్డిగారు (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం)	120
కంగల్ల నందరెడ్డిగారు	100
వెనుజోలు వెంకటసరసారెడ్డి కంపెనీ నెల్లూరు	10
తిక్కవరపు రామరెడ్డి కంపెనీ	10
కొడల సరసారెడ్డికంపెనీ	10
మానె వెంకటరామరెడ్డి కంపెనీ	10
కోటంరెడ్డి రామరెడ్డి కంపెనీ	10
కొమ్మిరెడ్డి లక్ష్మీవరసింహం కంపెనీ	10
కింగరాజు కామారావు కంపెనీ	20
కలలాల సరసారెడ్డిగారు	10
వేదిరెడ్డి లక్ష్మణరామరెడ్డిగారు	10

చీకలాల నుబ్బయ్యగారు	10
నందకనం వెంకటరంగయ్య	5
కాలి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	2
అనుమలరెడ్డి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	4
కడలరెడ్డి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	2
గుండలరెడ్డి శ్రీరాములుగారు	2
ఒక అభిమాని	1
అయితా వెంకయ్యగారు	2
కంపెనీ వెంకటసుబ్బయ్యగారు	2
కడలరెడ్డి జయరామయ్య కంపెనీ	5
ఒక అభిమాని	5
3 అభిమానులు	3
మల్లవరపు రామారావుగారు	10
ఒకరికంటే రామచంద్రయ్యగారు	10
యస్. నందరరాజుగారు	5
పూ. ద్ద అయ్యరెడ్డి (ఎల్లూరుపాలెం)	100
నవరూపు నుబ్బరామరెడ్డి	25
శ్రీల కాంగ్రెసు సంఘమువారు కనూలుచేసిన మొత్తము	350
కొమ్మర తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమువారు కనూలు చేసినది	140
కాలి తాలూకాసంఘమువారు కనూలుచేసినది	250
తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు	400
చతుర్యంబుల రామచంద్రయ్యగారు	25
కొడల సరసారెడ్డి కంపెనీవారు	5
తిక్కవరపు రామరెడ్డి కంపెనీవారు	5
ఆర్. ఎల్. వాగ్డ	5
మానె శ్రీరాములుగారు	5
నూరం శ్రీరాములుగారు	2
కల్లంరెడ్డి బలరామరెడ్డి	2
కొన్ని వెంకయ్యగారు	1
ఒక అభిమాని	2
కల్లంరెడ్డి రామచంద్రయ్యరెడ్డిగారు	5
కలలాల నాగేశ్వరయ్యరెడ్డిగారు	259
కనూలు	4017

గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య,

కార్యదర్శిగారు

కాకినాడ పురపాలక సంఘము

జూలై 4 వ తేదీన కాకినాడలో సభ జరిగెను

నిన్న సాయంత్రం 5-30 గంటలకు కాకినాడ పురపాలక
సంఘసభ జరిగెను. అందు సామాన్య కార్యక్రమ మంతయు గత
వేర్వేరుడెను. రామారావుపేటలోని శుక్రవర్త ప్రభాంజాగార
మువారు తమకు దొరకనమువారు 500 రూపాయలు గ్రాంటు
ఇప్పించుటకు సిఫార్సు చేయబడినది పురపాలక సంఘ
మునకు వ్రాసిన ఉత్తరము చదువబడినది. సదరు భాంజాగార
మునకు ఈసంఘమువారు 50 రూపాయలు గ్రాంటు ఇయ్యరలె
ను. గత మొంతువారు 250 రూపాయలు గ్రాంటు ఇయ్యరలె
నని కోరకరెను. అను తీర్మానము ఆమోదింపబడినది. 1928 సం॥
సకు పుత్రభాంజాగారములకు ఇచ్చుటకు నిర్ణయించబడిన
15000 రూపాయలలో నుండియు 500 రూపాయలు కొ. కా.
శ్రీ. రా. కలిక్ తెలరీ గ్రాంటుగా నిచ్చుటకు దొరకనము
వారిని కోరుటకు యాసంఘమువారు అంగీకరించిరి.

కొమ్మర మంజేరు కాలవ

కొమ్మర మంజేరు జంక్షన్ కాలవ విషయము యా
సంఘమువారు ఏమైనను సామ్య యయ్యరలదుకొన్నారా
యని దొరకనమువారు, అడిగిన మేమెనునూర్చి, "దొరకనము
వారు యాకాలవవిషయమై సామ్యయ్యయ్యరలదు వ్యాజ్యము
కాదు. ఈకాలవ విషయము ముఖ్యమైనది. అవసరమైనది కాక
పోకల సాకర్యములు చాకగ జరుగుటకు ఏలగ నున్నది" అని
దొరకనము వారికి తెలుపుటకు సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

ఎర్లికొట్టెల వెం. 265 రు 80 పథములో భగ్యార్థ
చిత్తలయభక్తనమును ఉదరముగ కట్టరెనని సుఖమువారిని
చూడకేగాదు కోరినది, ఆయనదేవుడు వెంకటేశ్వరస్వామి
ఉదరముగా నాభ్యుదయ నిచ్చుటకు సంఘమువారు తీర్మా
నించిరి.

(స్వీకృత విలేజు)

హిందీ ఆనంద ప్రచారకమండలి-జవరపల్లి

రాజవోలు తాలూకా

జవరపల్లి గ్రామము 29-5-1928 తేదీన జరిగిన పాత కాలమును హిందీ ఆనంద ప్రచారకమండలి సమావేశమై ప్రతి దేవుని కార్యదర్శిల మెంబర్లను ఎన్నుకొనడ మైనది.

(ప్రతిదేవుని:—పీఠగంటి లక్ష్మీ నారాయణగారు.

కార్యదర్శి:—వడ్డేమాని లక్ష్మీ నరసింహగారు.

కార్యదర్శిమడు సహాయ కార్యదర్శి, కంచివాడం లక్ష్మీ నారాయణగారి.

రాజవోలుకు:—కర్రా క్రష్ణమూర్తిగారు, వర్సవాడ అంజనేయగారు.

మెంబర్లు:—1 వంధా నువ్వారావుగారు, 2. కర్రా నూర్వారాయణగారు, 3 గంటి వెంకట్రావుగారు, 4 కర్రా లక్ష్మీనారాయణగారు, 5 గంటి వెంకట్రావుగారు, 6 నామన సర్వకారాయణమూర్తి, 7 కంటిరాజు రాజగారు.

యా సభ్యులవారు చేయు తీర్మానములు.

1. ప్రతివత్సరమున వేరీ హిందీ అభివృద్ధిని గురించి కొత్తపేట తాలూకాలో మెంబర్లను పోషించుటకును వేరీ చేయుటకును తీర్మానించడ మైనది.

2. ప్రతిమెంబరు నె 1 కి 0-5-0 నాణీ అభివృద్ధి గారవార్లమె యిచ్చుకొనుటయును.

సాధ్యమయినంతవరకు ప్రతి మెంబరును చంపాచాడ లను చేర్చుటకు ప్రయత్నించుటయును తీర్మానించడమైనది.

3. ఈ సభ్యులందరి కార్యాలయము ఖర్చులపాను మిగిలిన ధనముచే ప్రబోధనపానుగా (గంధములను కొని తెంటుకానుకు బోధనకి ప్రచారమును చేయుటకును కొన్ని బోజులలో చెప్పి పిండి కార్యాలయములో సంబంధము కల్గి కార్యాలయము ఖర్చులపాను (గంధములు వస్త్రాలు కొనుట ఆదర్శక మయినయెడల సంభుమచేరి తీర్మానించ బడ (గంధములను కార్యదర్శిగారికి అనుష్ఠించుటకును.

4. ప్రతిమెంబరును క్రొద్దగా రోజు ప్రవృత్తిను సంతా దించుటకును, సంపాదించిన ప్రవృత్తిలో నుండి ప్రచారకు లను రియాయతే వేరీచేయుచు ప్రచారకులను ఆదర్శకమయిన గ్రామములకు పంపుటకును, వ్యవసాయ మిద కచ్చు విద్యా కులకు ఉపకరణగా విద్య చెప్పటకును తీర్మానించడమైనది.

5. తనవార యాచందలకర్మముల వారగంటి లక్ష్మీ నారాయణగారు హిందీభాషాభివృద్ధిని గురించిని వడ్డేమాని లక్ష్మీనరసింహ గారు నా రి య విద్యను గురించిని శ్రీయుక్త కంచివాడం లక్ష్మీనారాయణగారిగారు హిందీ కార్యరణమును గురించిని వ్యవసాయ కైరిని విభులగా హిందీలో ఉపదేశించిరి.

ఈమెట్టి ఆనందరమందు సహాయమున విరాళములు

కొత్తపేట తాలూకా ప్రతిదేవుని గారైన శ్రీయుక్త నామన రావన్నగారు 5-0-0 అన్న కార్యాలయము ఉండు టకు అద్దెశకుండా గృహమున్న యిచ్చివండుట కుంటివాడ ఆనందించుచున్నారు.

పీఠగంటి లక్ష్మీనారాయణగారు.	2-0-0
వడ్డేమాని లక్ష్మీనరసింహగారు	1-0-0
కర్రా క్రష్ణమూర్తిగారు	2-0-0
కంచివాడం లక్ష్మీనారాయణ గారిగారు	1-0-0
వర్సవాయి అంజనేయగారు	1-0-0
వంధా నువ్వారావుగారు	1-0-0
కర్రా లక్ష్మీనారాయణగారు	1-0-0
కర్రా నూర్వారాయణగారు	1-0-0
గంటి వెంకట్రావుగారు	1-0-0
నామన సర్వం	1-0-0

మొత్తం 17-0-0

తిరుగ 2-5-1928 తేదీని యాచందరి సమావేశ మగు టకు తీర్మానించడ మై.

కంచివాడం లక్ష్మీనారాయణగారి.

EVERYTHING for Aerated Water Manufacturers.

విరియే శుద్ధీ వాటరును తయారు చేయునట్టి వారికి అవసరమైన వస్తువు లన్నిటికిని

ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

Write to: Agent, Messrs. Barnett & Foster, VIZAGAPATAM.

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

జులై 4 వ తేదీని కాకినాడలో జరిగినసభ

కాకినాడ తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘముయొక్క కార్య నిర్వాహక కర్మములయ 4 వ తేదీ సాయంత్రము సమావేశ మయిరి. శ్రీయుక్త కైరీకంటి శ్రీనివాసగారి నేటిరావుగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. జమాఖర్చులు, ప్రచారకులఖర్చులు తాలూకా లోని ప్రచారము తెలవగు విషయములనుగురించి ఆలోచించ బడిన. మేలెలతాలూక జమాఖర్చులు అంగీకరింపబడిన. ప్ర చారకులఖర్చులు, జీతములు ఆమోదించబడిన. కిర్లాప్రచార కులయొక్క కార్యవిధానము కొంతవరకు చర్చింపబడిన. కిర్లా ప్రచారకులు ప్రతిగ్రామమునందును గ్రామపంచాయతీలను వెల కొల్పి యెత్తించవలెనని తీర్మానింపబడిన. పంచాయతీలు తమ గ్రామములలోని ప్రజలను పోషించుటకు తీర్మానము చేయ లడిను. శ్రీయుక్త గునుపూడి కామేశ్వరరావుగారు సంఘాధ్యక్షు డవని రాజీనామా ఇచ్చివండువలన జయకృష్ణమన శ్రీపాదం వెంకన్నగారిని ఎన్నుకొనడమయినది.

జేతంబు నామగారిని కాకినాడకు ఆహ్వానించి ఈ తాలూకాసంఘములలోపుర వారికి సన్మానకర్మమును సమర్పించ వలెనని తీర్మానముగాడ వామోదించబడిన.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఖిలాఫతుసంఘము

జులై 3 వ తేదీని కాకినాడలో సభజరిగెను

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖిలాఫతుసంఘము యొ నెల 3 వ తేదీని కాకినాడలో సమావేశ మయ్యెను. ఆసంఘాధ్యక్షుడైన జమా మ్యుక్త కలార్ మెర్సెఫ్ సాహేబుగారు అగ్రాసాధికర్మము నహించిరి. గతసంవత్సరముల జమాఖర్చులు అంగీకరింపబడిన. ఈ సంవత్సరమున ఆదాయకర్మముపట్టికి మార్పుపడిన.

తల్పు దింటెంబరు నెలలో ఆఫిలభారత జాతీయమహా సభతోపాటు కాకినాడలో ఆఫిలభారత ఖిలాఫతు మహా సభనుగాడ జరుపుటకు తాత్కాలిక ఆహ్వానసంఘము నేర్పర టుటకు తీర్మానింపబడిన. కాకినాడలోనే కార్యస్థానము ఏర్పరుంపబడిన. నూరురు కదిమంజిగర్భులతో సంఘము ప్రారంభింపబడిన.

జమానీసాహేబుగారు యాసంఘమున తాత్కాలిక కార్యదర్శిగ నుండలనినదనియు సన్మానసంఘ సభ్యులను తేర్చుకొనినదనియు తీర్మానింపబడిన.

జమాన్ కలార్ మెర్సెఫ్ సాహేబుగారిని తాత్కాలిక కొకాధికారిగా నెన్నుకొనిరి. అది జల్లా ఖిలాఫతుసంఘ కార్యదర్శిలను ఆయాప్రదేశములలో వెంటనే పీలగునందలను సన్మానసంఘసభ్యులను తేర్చుకొనినదని కొరిరి.

ప్రతి సన్మానసంఘసభ్యుడను రూ 15 అను తక్కువ కాని చందా విధింపబడిన.

కర్మకర్తల దరఖాస్తు లన్నియు కాకినాడకు ఖిలాఫతు ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శికి చేరవలెన. పంచాయతీ విరాళము లను కొకాధికారికి పంపబడవలెను. (స్వక్రీయ విశేషి)

వ్యాంకు ఉద్యోగియుని మోసము

అలహాబాదు వ్యాంకుయొక్క మూరావాలాద్ కొఖ ఏజంటుగ నాపాలలాల్ కైరీ అనువరకు 180 వేలను వ్యాం కునుండి అనపారించినందు నిట్టిశుష్కీటుచే విచారించుటకు మిచ్చుడు.

కొన్నియ విల్లులు

5 వ తేదీ 29950000 రూపాయలు కొన్నివిల్లుల మెం డరు నచ్చెన. రాబోవువారమున 80 లక్షల రూపాయల కాని యిల్లుల అమ్ముటకు

దేశబంధునకు సన్మానము

కాకినాడలో బహిరంగసభ

(స్వక్రీయ విశేషి)

కాకినాడ, జూన్ 4:—నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు కాకినాడ పాఠశాలలో మైదాన కుటుంబవతి పురమంజిర మైదానమున శ్రీయుక్త చావలి రామసోమయాజులగారి యధ్యక్ష త్వక్రింద జరుపబడిన.

1 "కాకినాడ పురజనులపక్షమున దేశబంధు చిత్తరంజన నామగారిని యొ పట్టణమునకు ఆహ్వానము చేయుటకు ఈసభ నారు తీర్మానించుచున్నారు." అని శ్రీ యల్లాజోన్యుల కా మేక్వరరావుగారు ఉపపాదించిరి. శ్రీ మండిపాక రంగయ్యనా యుడుగారు ఆనవదించిరి. ఈ తీర్మానము అంగీకరింపబడిన.

2 "కాకినాడ పురజనులపక్షమున దేశబంధు చిత్తరంజన నామగారికి స్వాగతవక్రంబు సమించుటకు ఈసభనారు తీ ర్మానించుచున్నారు" అని శ్రీపురం చివ వెంకటకారణగారు ఉప పాదించిరి శ్రీ. లక్ష్మీరాజు నువ్వారావుగారు రహదించిరి. ఈ తీర్మానముగాడ వామోదించబడిన.

3. వై రెండుతీర్మానములయొక్క ఉద్దేశములు తెర చేర్చుటకు గాను యొ క్రింది సభ్యులు సన్మానసంఘముగా నే ర్పాటు కాబడవలెను.

1. రావులపాద్మన మైదాన వెంకటకలపతిగారు, 2 లక్ష్మీ రాజు నువ్వారావుగారు, 3. పురం చిన వెంకటకారాయణగారు, 4 బులును సాంబమూర్తిగారు, 5. యల్లాజోన్యుల కామేక్వర రావుగారు, 6. మండిపాక రంగయ్యనాయుడుగారు, 7. కైరీ కంటి శ్రీనివాసగారి నేటిరావుగారు (సమావేశకర్త) 8. పాతుల సత్తిరాజుగారు, 9. పులవర్తి భీమలింగామూర్తిగారు, అను తీ ర్మానము, చాగంటి నుండరయ్యగారు ఉపపాదించిరి మాన్యం నూరయ్యగారు ఆమోదించిరి. ఈ తీర్మానము గూడ వామో దింపబడిన.

కాకినాడలో దేశీయమహాజనసభ

ఆంధ్రరాష్ట్రమువారికి హెచ్చరిక

ఇంతవరకు నావారిజిల్లాలో 28 వ భారతజాతీయ మహాజనసభసంఘసభ్యుల తేర్పుటకు నానుకుల చావలికు జరిగినది. విరాళములు కేయలమున్నది ఇంకను కొందలు నా యకులు వర్తకులను చేయుచున్నారు.

కాని యాయొక్క మండలమునందు మార్కెట్ ను పరిచిగి న చాలదు. ఇతర ఆంధ్రమండలముల వారుగాడ తమమే దోర్న దివగాని కాంగ్రెసు ఏర్పాటు చేయుగజరుప పిలువడను. ఇంత వరకు యితర ఆంధ్రమండలములనుండి ఆహ్వానసంఘసభ్యుల దరఖాస్తులు చాలతక్కువ వగవచ్చినది. కాకినాడలో కాంగ్రెసు జరుపుటకు ఆంధ్రదేశమంతయు బాధ్యత నహించవలసియున్నది. కనుక వెంటనే ఆంధ్రము తమవిరాళములను యానెలాఖరులో పుక-కాకినాడ ఆహ్వానసంఘ కార్యకర్మలకు పంపుటకు కొర బడుచున్నారు. శ్రీయుక్త పురమంజిర సభ్యులుగ వెంటనే తేరవలెనని కొరబడుచున్నారు. జూన్ మూడవ వారములో జరుపబడు యభ్యులు ఆహ్వానసంఘసామాన్యసభకు విరాజైన ప్రాతినిధ్యముండుటకు ఆంధ్రము చాలమంది యితరమండలము నుండి వెంటనే సన్మానసంఘమున చేరవలెనని యిదిగలోనే తెలియజేయబడిన. అట్లు చేరవలెనెడల ఆ తీర్మానములకు ఆధిక బలము నిచ్చినవారగుదురు. జల్లాకాంగ్రెసు సంఘము లన్నియు ఆహ్వానసంఘమునకు శీఘ్రమే విరాళములు చేర్చుటకును సభ్యుల తేర్పుటకును కొంబడుచున్నారు. కాంగ్రెసుకు జమా ప్రధముగ జరుపుటకు వెల ఉడల ప్రయత్నిములు చేయుటకు

ఆధ్యక్షుని నియోజనము

"కాకినాడలో జరుగవోవు 28 వ భారతజాతీయ మహాజనసభకు ఆధ్యక్షులుగ నుండుటకు లికినవారి పేర్లను (కాంగ్రెసు 18 వ నియంత్ర ప్రకారము) ముకు తెలియజేయవల సినవని 28 వ భారతజాతీయ మహాజనసభ సన్మానసంఘము వారి ఈ పున సేను విముఖులను కొనిచున్నారు. కర్నూలు విరా ధ్రియ జాతీయోపసంఘమును సమావేశపరచి జూన్ నెలా ఖిలాఫతు ఆహ్వానము ముకు తెలియజేయ గురని విముఖులన్నా ను." దేశమునుండి అన్ని రాష్ట్రముల రాష్ట్రాధిపతులను సన్మానసంఘ కార్యదర్శిగారు ఈ సభనుండి వానెను,

పరస్పరవిరుద్ధము లగు నా దేశములు

శ్రీముత్య తుంగుటూరి ప్రకాశంగారు

“కానకభల బహిష్కరణమును గూర్చి కలలో మహా సుధావారము, బొంబాయిలో స్థాయిసంఘమువారును చేసిన తీర్మానములు పరస్పర విరుద్ధా దేశములని” ధార్యురలో యీ నెల 4 వ తేదీని శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు నడిపిరి. ఇది ఎంతవరకు సత్యమో తరిగి పోయింది. కాంగ్రెసు ప్రచారము ప్రచారము చేయగూడదని మహాత్మా స్థాయిసంఘమువారి కధికారము లేనివో వారుచే తీర్మానము విమర్శించి యును. మేనెల 25 వ తేదీని బొంబాయిలో స్థాయి సంఘ సభ జరుగుటకు కాంగ్రెస్ జూలూ ముందుగా తిరుచినాపల్లిలో (దండిరాష్ట్ర) కాంగ్రెసుసంఘసభ శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. గయ కాంగ్రెసు తీర్మానమును నిరసిచేయుటకు స్థాయిసంఘమున కధికారము కలదా అని ఆ సభలో నొకరు ప్రశ్నింపగా స్థాయిసంఘమునకట్టి అధికారము కలదని ఆచార్యులుగారే ఆ సభలో తెలిపిరి. ఆ సభనమహాసభను జనపనసభను లేదనిగూడ చెప్పిరి. ఆ విషయము మేనెల 15 వ తేదీని కర్ణాటక ప్రతినిధిగారి ఓటుల ప్రకటనబడెను.

ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

తిరుచినాపల్లిసభ - మే 15:—మనము గయ తీర్మానమున రద్దుచేయవచ్చునా అట్టి అధికారము మనకు కలదా అని శ్రీయుత నారాయణఅయ్యంగారు రడిగిరి.

మనములు చేయవచ్చును. అట్టి అధికారము భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమునకు కలదని శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు రాసభలో తెలిపిరి.

ఈ రీతిగా ఆ సభలో రాజగోపాలాచారిగారు చెప్పిన విషయము వారు స్థాయిసంఘసభకు బొంబాయికి వెళ్ళేముందు స్థాయిసంఘసభకు లండనుకు తప్పక బొంబాయిసభకు రావలెనని గోరుచు ఆచార్యులుగారు ప్రతిభ కొక ప్రకటనను పంపిరి బొంబాయిలో జరిగిన కాంగ్రెసుసంఘసభలో ఆ సభనమహాసభను జన పనాడని ప్రతిపాదనగా రాజగోపాలాచారిగారు కొక్క రే ఓటునిచ్చిరి. ప్రచారమునిరసిచేయుటకు స్థాయిసంఘమున కధికారము కలదా అని ఆ సభలో నేటు జమునాలాల్ బహుజుగా రడుగగా అధికారము కలదని రాజగోపాలాచారిగారు కర్ణాటకలో తెలిపిరి. ఈ కార్య సంఘ సభ మేనెల 28 నవో 24 వ తేదీన జరిగినది. 16 వ తేదీని జరిగిన స్థాయి సంఘసభలో ఆచార్యులుగారును వారి మిత్రులును ప్రచార మును నిలువలెనను. తీర్మానమునకు ప్రతిపాదనగా ఓటుల నిచ్చిరి. ఆ సభలో అతీర్మానము విగ్రహించు స్థాయిసంఘ మున కధికారము కలదా అను ప్రశ్న, నాచార్యులుగారు రడిగియే యుండరు. ఆ అధికారము స్థాయిసంఘసభకు కలదని 25 వ తేదీనకును ఆచార్యులుగారు కర్ణాటకను వో మరల నాయభి ప్రాయ మెప్పుడు మారిపోయినది? ఇప్పుడు తమపక్షము విగ్రహిం గానే విరుటల చెప్పునచ్చునా? ఇది విమర్శించవలెనని, “యితీర్మానమునకట్టి మోసమును ఆచార్యులుగారు చెప్పడకనో తగ్గో దేశములే నిర్ణయింప వచ్చులు.

చేయదగిన విధానము లేదా?

కానకభల బహిష్కరణ ప్రచారమును నిలువలెనను తీర్మానము నను జరిపినవో యిప్పుడు దేశములు కొనసాగింప దగిన విధాన మేదయును లేదని యిటీవల రాజగోపాలాచారి గారు ప్రకటించిరి. వాకేల నటుల తెలుపవలెను? మనము గయ తీర్మానములలోని నిర్మాణవిధానము మున్నగువాని నన్ని టిని పర్యవేక్షించిమా? లేక అవి పూర్తి గాను చేపింప దగినంతటి అనుభవమునుముగా పరిణమించెనా?

ఓటులనియ్యకద్దని ప్రచారముచేయుట కంటె నిర్మాణ కార్యక్రమమునందలి యొక్క విషయమును మేము మడుగులు కెరిపమైనవిగా నున్నవి. కానకభలలో అడుగుపెట్టకుండ మన కత్తులన్నటిని కేంద్రీకరించి కర్ణాటకను వెళ్ళితిమేన మనము బడియో గోరి నవో యం గు యిండి యా పరిక లో యిటీవల ఆచార్యులుగారుగారు ప్రకటించిన రీతిని మనలో ప్రతి వారును గూడ నిర్మాణ విధానమును గూర్చియే ముఖ్యముగా వెంటనే పరిచేయవలెను.

గాంధీమహాత్ముని ఆశీర్వాదములకు ముందు 7-8-1922 వ తేదీని మహాత్ముని క మిత్రుల కిటుల వ్రాసెను.

“మన సభ్యులు అట్లుముగ నుండినను అధికముగ నుండి నను తీర్మానము రాజగోపాలాచారిగారు మనము నమ్మింపక కాలము మనము నిర్మాణ విధానమును కొనసాగింపక తప్పదు. దానిని నేడు అమలుజరిపినవో లేదో దేశము లందఱును సహజీ కానకభలంఘమునకు సంకీర్ణు లగు దురు. అది నే వేర్వ జాలక పోయినవో కర్ణాటకలో ల్లంఘనమున కైవ దేశమును లగ్నము కావాలగు.”

అనిమహాత్ముడు నడిచెను. అట్టివో కానకభలకు నిలు వగోరువారికి ఓటులు యియ్యకద్దని బోధింపరాదనినవో నిజమే దగినవనియే లేదని రాజగోపాలా చారిగారు తెలుపుట చాల వింతగా కనబడుటలేదా?

నోటీసు

780

సప్రతువల్లూరు యెట్టేలు తాలూకు కొప్పాక గ్రామములోని కములము, పల్లము య 36-0-0 ముప్పదియ యకరములు మొరక, జొన్నచేను య 60 ఆరు యకరములున్నూ, వులవగరప చేలక య 4-0 నాలుగు యకరములున్నూ జుగులూ య 46-0 నలుబది ఆరుయకరములు, రు 20,000-0-0 యిరువది నేల రూపాయలుకున్నూ య 1 కి సాలు 1 కి రు 8-0-0 యెనిమిది రూపాయలు చొప్పున సిస్తున్నూ గ్రామనివాజు ప్రకారము, ఖర్చులున్నూ యీనాము మొరక తాటితోట సుమారు య 40 నలుబదియకరములు బల్మక్తా రు 8000-0-0 యెనిదివేల రూపాయలుకున్నూ తాళ్లతో సహా య 1 కి రు 1-0-0 రూపాయి చొప్పున మొరక సిస్తున్నూ య 1 కి రు 5-0-0 అయిదు రూపా యలు చొప్పున తీరువయున్నూ సాగు పరిమితము మీద యిచ్చుకొనే పద్ధతినిన్నీ. ఆపుడల అరణ్యము సుమారు య 300 మూడువందలు యకరములు య 1 కి రు 1-0-0 ఒక రూపాయి చొప్పున లేటు తో రు 4000 నాలుగువేల రూపాయలుకున్నూ జమలూ రు 32,000-0-0 ముప్పదిరెండువేల రూ పాయలుకు బేరము వచ్చినది.

యింకా యవరయినా వైనపెట్టి సడరు విధ ముగా శాశ్వతపు జిరాయితి హక్కును పుచ్చుకునే వారు వుండేముడల వెంటనే అనగా డి 10-6-23 వ తేదీ లోగా యిదిగవ చిరునామాకు రిజిస్టరు పోస్టులో దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను. మాకున్నూ మా మయినరు కుమార్తెగారికిన్ని జరుగుచున్న దావాలో చేర్చబడ్డ బా లలో ఒకటైన రావుబహ ద్దరు పయిడా వెంటకుచలవతి రావుగారి కాకినాడ సెబార్డి నేటి కోర్టుఫయలు 15/1920 నెంబరు వారంటు అములులో జపు అయిన పేదవేగి వగ యిరా గ్రామముల జపువిడుదల నిమిత్తము ఆ బాకీలో వసూలు యిచ్చేకొరకు పయిన మోదు చేప్పి స్వంతములము ఆస్తిని శాశ్వతపు జిరా యితి హక్కుకు యిస్తూరైయితి భూమిగామార్పు చేసినందుకుగాను నజరా నాక్రింద సడరు మొత్తము పుచ్చుకొనబడును, గనుక యెవరికిన్ని యీ ఆస్తి యందు యేవిధమయిన తగాదులు వున్నవని భయ పడవలసిన అనసరములేదని యిందుమూలముగా తెలియపర్చడ మయినది.

Address
Zamindar R. B. S. V. Rao
Southvallur Estate Zamindar
Thotavallur Southvallur Estate
Kistna District

నర్సన్ - టీడ్
ఎక్స్ ప్రెస్ సల్లజపాను వార్షికు
నెం 927 గాలను 1-కి రు 5-5-0
BEST & Co. Ltd.
Post Box No. 63, Madras.

కోమాటు హత్యలు

కాబూలు రాయబారములు

లండన్, జూన్ 4:—కోమాటు కైబు దేశములో హత్యజేసినవారు-హంతకులు-ఆఫీసునిర్మాణలో నున్నారని తెలి యుచున్నదని కాబున్నసభలో నింట్లర్ట్ ప్రభువు తెలియ జేసిరి. ఈ హంతకులను తక్షణము అరెస్టుజేయుటకు తీర్మానము చేసితిమని ఆఫీసు ప్రభువునువారు కాబూలులోనున్న బ్రి టిషుచుంట్రికి తెలియజేసిరి. ఈ ఉత్తరవులు వెంటనే అమలు లోనికి వచ్చునని ప్రభుత్వముచూ రనుకొనవచ్చును. ముందు సంగ తులకు చర్చించెదరు.

శ్రీవేంకటేశ్వరాయుర్వైద కలకాల - బెజవాడ

1928 సం. జూలై 1 వ తేదీ లింగి తెరవబడును. విద్యా ర్థులందరు యీలోగా దరఖాస్తుల పంపుకొని కదియితిరి. కా కాలకు రావలెను. కోరినవారికి దరఖాస్తుపాఠములు పంపబడును. పాశ్చాత్యవైద్యవిజ్ఞులచే అనాటమి, ఫిజియాలజీ మొదలగు శాస్త్రవిషయములు కూడ బోధింపబడును. విద్య ఉచితము. భోజనాదికదుపాయములు విద్యార్థులు మామకొనవలెను.
బెజవాడ, 785 } గోరి రామశాస్త్రి,
29-5-28. } కలకాలాధ్యక్షులు.

గనెలియ

బి. సి. మిక్ చెరు:— అను మందు సెగకోగమును పూర్తిగ మాన్యును. వెంటనే గుణము కనబడి బాధ తగ్గును మంట, మరుగు, ప్రవించుట ఆగును. గనెలియ వీజములను కలిం జలేసి జీర్ణించిన సెగకోగమును అంతరము లేకుండ మాన్యును. పర్యవేక్షించు. 16 ద్రాముల ద్రావణము 32 మూత్రము 3 కోజు లకు వాడవలెను. వెల రు 8-0-0, వి. పి. గా రు 3-8-0. ఈ మందు బెజవాడలో బొంబాయి ప్రేడింగు కంపెనీ వారి సాపురీ కూడ అమ్ముచును. 878

ఎ. నియోగికంపెనీ, గవర్నరువేట, బెజవాడ.

“భారతాభ్యుదయము”

ఈ గ్రంథముందు శ్రీస్వామి వివేకానందుల వారు భారత జేతాభ్యుదయమునకై సూచించిన అమూల్య భావముల నతీస్పష్టముగ చర్చించుచు, ఆభావముల నెట్లు ప్రస్తుతపునాయకులు క్రియా రూపమునకు తెచ్చుచున్నదియును వ్రాయబడినది. శ్రీస్వామిలవారి సమస్తభావములను తెలుగులో ప్రచురించుట కిదియే ప్రథమప్రయత్నము గాన, ఆధ్యాత్మిక, మానసిక, శరీరాభివృద్ధికి తోడ్పడు నూతనమార్గము లనేకములను ప్రతి వారు ను గ్రహింపగలరు. వెల రూ. 1-0-0.

కార్యదర్శి,ల్లా.

శ్రీ రామకృష్ణాశ్రమము, చేబ్రోలు, గుంటూరుజి

మహాకాళిభస్మము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0
గాలికలి చెడిపోకుండ, గాజుడబ్బీలో వుంచబడి యు న్నది. కొంచెము భస్మము నీళ్లతో చిక్కినాకలిపి వెంట్రుకకు తుడగ్గతురాచి యెండనిచ్చిన యెడల రెండు నిమగ్నములలో అది పుటపుట రాలిపోవును. చర్మమునకు నలుపుగాని మరియే చెడుగాని కల్గదు.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 ల 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0
పండ్ల మార్కెటువలె తెల్లగాచేసి చిగుళ్లను గట్టివరు ను. తీపు, రక్తము, దుర్వాసన-పోగొట్టును.

చుండుతైలము

2957

సీసా 8 అణాలు, పోస్టుఖర్చు 5 అణాలు
కునాన నూనెలవల్ల కలలో చుండు పోసివారికి ఇది చాలా ప్రశస్తమైనది. కీనిని ఆయిదాడ దినములు ఉపయోగించి మోదకు చుండు నిర్మూలముగా కలయెను.
విక్టోరియాడిపో మైలాపూరు, మదర

అమృతాంజనము

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి బి.ఎం.బి, అండు సి.ఎం. గారి పోషణక్రింద నున్న
ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి, లిమిటెడ్
హెడ్ ఆఫీసు 19, హారిస్ రోడ్డు మాంటూరోడ్డుపోస్టు, మద్రాసు.
చ్యవనప్రాసలే హ్యూము

శ్రేష్ఠమైన, రహస్యములేని ఆయుర్వేదీయ ఔషధములు గల ఔషధకాల యిది యొక్కటియే. ప్రాచ్యులవలెనే దైవ్యవిధానములందరిచేతనట్టి, ప్రవీణులైనట్టివారిచే మిక్కిలి కాత్త్రుసమృద్ధిగా అభివృద్ధి కై రయారచేయబడిన ఔషధములు కర్థముగా నున్నది. శ్రోత్రద్వి, మేలెనదియైన ఓషధులే ఉపయోగింపబడుచున్నవి. మా ఔషధకాలయందు రయారగుచున్న పలు రకముల ఔషధరాజములు గలననుదంగుని, శ్రేష్ఠత్యమునందుగాని యితరచికిత్సలకు తీసిపోవుటలేదు.

మా శుద్ధమైన ధ్యవనప్రాసలే మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన రసాయనము కథహరమైనది.

శ్రోత్రఫలములు, ఓషధులు మొదలగువాటినుండి రయారచేయబడినది.

1. తుల్యము, శీర్షకాలముగానున్నట్టి ఉబ్బునము, రొమ్ముబడినము, శిష్టశక్తి క్షీణించుట మున్నగువాటికి విశేషముగా ఉపయోగించు చున్నది (2) ఆలసి హెచ్చుతేయగుట మొదలగుటల కాడలికే నూనెకంటెను శ్రేష్ఠమైనది చెప్పదగదు.

(3) మిక్కిలి మనోహరమైనది గలదు.

(4) మిక్కిలి బాధకరమైన దగ్గులవారు దీనిని విడువక నేలించిన విశేషముగా ఉమ్మిలేయ సకలములేకనే కథము బయటికివచ్చును. 4 ఔన్సుల దెబ్బ 1-కి ధర రూ. 1. 1 పాను దెబ్బ 1-కి ధర రూ. 1/-

(5) కీరమునందుండు జీవరక్షము లగు అణువులకు అధికమగు శక్తిని కలిగించును. శ్రీసాంగత్యాది అత్యాచారములకు కీరమునకును మున్నగునను, కలిగిన అన్ని వ్యాధులను తొలగించును.

5000 చిన్న నమూనాదెబ్బలను ఉచితముగా పంచిపెట్టుటకై దైవకృతులు తీర్మానించియున్నారు. దరఖాస్తుపంపినతే మా పూర్తి కృత్యలగు ఉచితముగా పంపబడును.

మెసర్స్:— డాడా అండు కో, సోల్ ఏజెంట్లు, నెం 260, చైవాబాకరోడ్, జి. టి. జడరాను.

మెసర్స్:— అస్వీన్ అండు కో, ఏజెంట్లు, నెం 174, బ్రాడ్వే, జడరాను.

వెంటుకలే ఆందము?

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite
Toilets, Kamini Oil,
& Otto Dilbahar, Sold
everywhere."

వెంటుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుడు.
ఊడివచ్చుట మొదలు వెట్టినయెడల వెంటుకలువాడైపోవును.
అంతవరకు రాసియవద్దు

నేడే
కామినీయానూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంటుకల కెట్టి రోగమునను, శిరోమండ్యమునను, యిది నివృత్తధము
వెంటుకలు చిట్టుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు
మీ వెంటుకలు మరల యెప్పటి మెరదనమున గల్గి కట్టుకల నుండి మెర
యు చుండును.

ఈ రోగమునే దీనిని తరిమించి చూడుము

వెంటుకలు వెంటుకబుద్ధిగనునో కనిపెట్టుడు

కామినీయా రలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైన శేయును.

నెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు క్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన క్రతరము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యుత్కృష్టమైన గుణముగలది.

కొన్న బుడ్డి 1కి ధర రూ. 2.0-0

దాము బుడ్డి 1కి ధర రూ. 0.12-0

1/2 దాము బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 0.8-0

ఇది మయ అమ్మవారందరికడనున్న, సకల అమ్మవారికడను చా దొరుకును. లేకున్న,

సోలు యేజెంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికలు కంపెనీ,

128

155 జమ్నామఠీదు, బొంబాయి.

ప్రశస్తమైన బందరు మూమిడివండ్లు

జహంగీరు, ఇమాముకనండు, నాబాబుకనండు బహారుల
నున్న ధగలకారము నష్టముచేయబడును. కలయువారు ఆ
ద్యామ్యతో అర్థక పంపకలేదు.

చె. వెం. నరసింహారావు ఖాదీనిలియును.

(775)

మచిలీకట్టలము, కృష్ణాజిల్లా

తెలుపడింది!

685

శ్రోత్రచికిత్సాంశము!

బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల

రోషనారాళివాజి

అను నాటకము వెల రూ. 1-0-0

వలయువారు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు
వ్రాయనగును.

ఒక కన్నపు దొంగను

నమ్మవచ్చును

ఒక బహారు కప్పతాళమును మాత్రము నమ్మవచ్చును,
మిరిచ్చువ్యాధిమైన ధాతు ఒకవార్షి నీ కప్పతాళము వచ్చును.

అలమారాలు, కలలుపులు, యినుగు పెట్టెలు, బ్రంకులు
మొదలగు వాటికి తగినవి. కృత్యలగునట్ల ధరలకు వ్రాయుడు.
VARSHNEY METAL WORKS, ALIGARH

చాకులు-తాళములు

మంకలికత్తులు.

ఆగ్రహారలచే చేయబడినవి. మేలయినవి

వెంటనే ధరలకృత్యలగునట్ల వ్రాయుడు.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టచ్చ ఆండ్ లాక్ మేకర్స్ ఆర్.

2081

పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ ఆడెను: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం.

మలయచందనము

గనేరియా అను పెగోగమునకు తుకారము

కథము లేదు. పిచికారితో పని లేదు.
ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల పెగోగము ను మూడు
పూటలలో మాన్పును. శ్రీల కుమారు
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షసధము,
(1251) దట్టి 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసి, రాయవరం (గోదావరిజిల్లా.)

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. తాం
బూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిక
అనందముగా నుండుటయేగాక, అశీర్వము, వాయువు, జలుబు
జ్వరము, నన్ని పాతము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లే
విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోపులు, మొదలగు
అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది కృత్యధమునలె కనిపేయును.
వలకొలది పీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851)-3

200 మాత్రలపీసా 1-కి రూ. 0.4-0; దశమా పీసాలు రూ. 2-8-0
వి. పి. చార్జీ ఎన్నిటికైనా రూ. 0-6-0.

జి. పి. అండు కో. ఆయుర్వేదకనమునం, నెం. 260, చైవాబాకరోడ్